

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

COLOZSVAR, 1948. november 12. péntek

V. ÉVFOLYAM, 263. szám.

Az amerikai választások jelentősége

Alapos elemzést közöl a „Pravda” az amerikai választásokról, mindjárt bevezetőül megállapítva, hogy a republikánus párt vereségében nincsen semmi szenzáció. Az a tény, hogy a Deweyt támogató sajtó állandóan hangoztatta az elnökjelölt: szoros kapcsolatát a Wall-Street-tel, ahelyett, hogy növelte volna, csökkentette a republikánusok választási esélyét.

Ezzel szemben Truman és a demokrata párt igen ügyesen a Wall-Street ellenfelének igyekezetét magyarázták. A két nagy szakszervezeti szövetség, az AFL és a CIO is Truman jelöltségét támogatta, mindenek előtt azért, mert a republikánus többségű kongresszus szavazta meg annakidején a Taft-Hartley rabszolgaszöveget, melynek sugalmazói a gyáriparos szövetség vezetői voltak.

Mondanunk sem kell, hogy a Taft-Hartley törvény a két pártrendszer terméke és a republikánusok és demokraták egyaránt felelősek érte. Az azonban nem zavarta Trumant abban, hogy kortesbeszédében ígéretet ne tegyen a rabszolgaszöveg visszavonására. A demokrata párt vezetői egyszerűen meghazdolták kongresszusi képviselőiket, pusztán választási taktikai megfontolásokból. Az elnök törvényadta jogánál fogva vétőt emelt a Taft-Hartley rabszolgaszöveg ellen és választási hajlandóságát egyik lényeges elemeppen ez a vétő volt s ezen alapít a szakszervezeti szövetségek vezérkarával kötött meg egyezése is.

Dewey vereségének másik oka az árellenőrzés kérdésében elfoglalt álláspontja volt. A republikánus vezetők ciklus módon új inflációt kezdeményeztek s az árak emelkedése egyre jobban eltávolította a választókat Deweytől. A republikánus jelölt mögött fenyegetően ott magasodott Hoover árnyéka, akinek elnöksége idején, 1929-ben kitört a nagy válság. A Dewey és Hoover politikája közötti azonosság elrémítette az egyre sürűsödő válságjeltektől amugy és pánikra hajlamos amerikai választókat.

Az ügyesen taktikázó demokrata párt ebből hasznos következtetéseket vont le. A választási hajlandókat kezdettől a két párt egységét és szövetségét erősítették. Később egyre erősebben hangoztatták a két párt szövetségének bizonytalan voltát. Kezdetben a szélsőségesen szovjefellenes és háboruspárti Vandenberg-Dulles külpolitikai vonalvezetést dicsőítették, aztán hírtelen áttértek a roosevelti politika magasztalására, állandóan azt hangoztatva, hogy a demokrata párt szemé kötelességének fogja tekinteni a roosevelti politika folytatását.

A demokrata vezetők semmiféle határt sem ismertek a választási ígéretben. Minden különösebb ceremónia nélkül, egyszerűen átvették Wallace Haladó Pártjának jelszavát s azt, mint saját árujukat, mutatták be. A demokrata párt vezetői ugyancsak teljesen tisztában voltak azzal, hogy a nemzetközi együttműködés gondolatát, melyért Wallace küzdött, nagy visszhangot keltett az amerikai népben és kivívta annak rokonszenvét. A választási hajlandókat csúcspontjára, amely

egybeesett az ugynevezett „berlini válsággal”, hitatosan a béke megszilárdításának szükségességéről és a nemzetközi felelősség megszüntetésének óhájáról beszéltek. Sőt azt javasolták, hogy egy vezető amerikai személyiséget, névszerűen Vinsont, a legfelsőbb bíróság tagját Moszkvába kell küldeni hogy folytasson közvetlen tárgyalásokat a szovjet kormányal a vilás kérdések megoldására.

Dewey maga is nagymértékben hozzájárult a demokrata esélyének emeléséhez. A republikánus vezér ugyancsak túlságosan elbizonytalanította nyilvánosságára a Wall-Street bankárainak programját. Igen sok választó nem aranyra Truman mellett, min: inkább Dewey ellen szavazott. A „Pravda” cikkében megállapítja, hogy a választások eredményéből az amerikaioknak az a végső tüköröződött hogy megbukassék Dewey Vandenberg és Dulles reakciós, támadó klikkjét.

A választási hajlandókat megmutatta az is, hogy bár a Haladó Párt aig kapott egymilliónál több szavazatot, szerepe mégsem lényegesen megnövekedett. A Haladó Párt szavazatainak száma nem felülmúlható döntő tényezőnek a párt igazi súlyát és befolyását illetően. Az amerikai nép jórésze éppen az a rész, amelyre a Haladó Párt támaszkodik, nem vehette részt a választásokon különféle érvényben lévő korlátozások miatt. Ezen túl jónélány államban kizárták Wallace-t a választási listáról. Más helyeken, mint ismeretes, éppen a Haladó Párt szölitotta fel a választókat arra, hogy szavazzanak a demokrata párt-ra. Igen sok választó pedig, annak érdekében, hogy legyőzhessék a republikánusokat, nem szíve szerint a Haladó Párt-ra, hanem a demokratákra szavazott.

Számba kell venni azt is, hogy a Haladó Párt még a szervezkedés állapotában van. Még a szokásos viszonyok között is, a hagyományos két párttal szemben létesített új párt nagy nehézségekkel kell, hogy megküzdjön. Ezek az akadályok és nehézségek most megszokszorozódtak.

A „Pravda” rámutat arra is, hogy a Haladó Párt jelentőségét nem annyira a választási hajlandóiban való részvétele, mint inkább az a tény határozza meg, hogy fontos tényezővé vált az amerikai politikai életben és bizalommal tekinthet a jövő elé.

A választási hajlandókat eredménye azt mutatja, hogy a reakció általános úmadása ellenére a monopol-tőke agresszív terveizámára nem sikerült megnyerni az amerikai nép többségét. Eppen ezt használták ki a demokrata vezetők, akik megígérték, hogy megakadályozzák a háborút, támogatják a béke megszilárdítását s egy belpolitikai, mint külpolitikai síkon folytatják a roosevelti politikát.

A demokrata vezetők nagyon is háározott és pontosan megfogalmazott kötelezettségeket vállaltak magukra.

Rövidesen meg fogjuk látni, vajjon a demokraták valóban betartják-e ígéreteiket — ér véget a „Pravda” nagyjelentőségű vezércikke.

Lázadások és sztrájkok Kuomintang-Kinában

Középkina legfontosabb vasuti csomópontját támadja a néphadsereg

SANGHAI. — A Rador jelentései beszámolnak arról, hogy a kínai néphadsereg feltartóztatlanul folytatja előnyomulását Középkínában, minden oldalról egyre inkább megközelítve Nankingot. Liu-Po-Khong szabadságharcos tábornok csapatai a Tung-Csang és Hszu-Csun közötti vasútvonal mentén támadnak. A Rader közlése szerint a néphadsereg kötelei szétzúzták a Kuomintang területi rendszerét Hszu-Csun-tól északra nyugatra és nyugatra, s most támadásait magára a városra összpontosítják, amely Középkína legfontosabb vasúti csomópontja, miután itt vezet keresztül a vasútvonal Honan, Kiang-Szu, An-Hvej és Hupej tartományok között. Észak felől egyedül ezen a városon keresztül vezetnek a vasútvonalak Nanking, a főváros felé. A városról északra a vasútvonal már teljes egészében a demokratikus hadsereg kezében van.

A „France Presse” keddi tudósítása szerint a harcok már a várostól 15 kilométernyire folytak.

A Kuomintang főhadiszállásának jelentése szerint Hszu-Csun-nál két Kuomintang-hadosztály fellázadt, bejelentve, hogy nem hajlandók a néphadsereg csapatai ellen harcolni.

Megerősítették azt a hírt, hogy a néphadsereg elfoglalta Csing-Pu és körülzárta Rong-Pu városát, levágva rópitve egy hadászati fontosságú hidat.

Sajtójelentések szerint a néphadsereg csapatai egyidőben törnek előre nyugat és kelet felé Pong-Hu térségében, amely fényon fekszik Hszu-Csun és Nanking között.

Nankingi hírek szerint a Kuomintang-csapatok kiűrték Hu'u Tso városát, Mandzsuria és Északkina határán. Ez nagymértékben nehezíti a Mandzsuriából visszavonuló csapatmaradványok helyzetét, miután Hu'u Tso volt az utolsó visszavonulási útjuk.

Az átvonalakon szenvedett vereségekkel egyidejűleg rendkívül mértékben nehezíti a Kuomintang helyzetét az általa még megszállva tartott területek lakosságának ellenséges magabartása.

Kedden a Sanghái-Nanking vasútvonal alkalmazottai, mintegy 12 ezer munkás, sztrájkba lépett, megbontva a vasúti közlekedést Sangháj és Nanking térségében. A kikötőmunkások is sztrájkba léptek és ennek következtében a nankingi közüzemeknek nem áll móltukban felhasználni a Jang-Csek-Kiang folyó mentén elraktározott szénkészleteket. Nankingban megszűnt a villanyvilágítás.

A „France Presse” közlése szerint keddtől kezdve megszűnt a szénzállítás Nanking térségében, mivel a néphadsereg csapatai elfoglaltak több helységet ama vasútvonal mentén mely összekötötte a Kuomintang fővárosát az északkeletkínai bányavidékkel.

A Rader hírgyűnksége jelenti, hogy a kéhezett tömekek ismét rohamot intéztek a sanghái rizsraktárak ellen. A rizs ára ugyanis óráról órára ugrásszerűen emelkedik, úgy, hogy a szegényebb nérmétegeknek egyáltalán nem áll módjukban rizset vásárolni. Megbízható sajtóérők véleménye szerint száz ezrenél is több volt még olyan nehéz az élelmezési helyzet Kinában, mint most, a Kuomintang által megszállva tartott vidéken. Sanghájban a felfegyverzett, tankokkal felszerelt rendőrség megátámadta a kibihatatlan élelmezési viszonyok miatt tüntető tömeget.

Az átvonalakon szenvedett vereségekkel egyidejűleg rendkívül mértékben nehezíti a Kuomintang helyzetét az általa még megszállva tartott területek lakosságának ellenséges magabartása.

Kedden a Sanghái-Nanking vasútvonal alkalmazottai, mintegy 12 ezer munkás, sztrájkba lépett, megbontva a vasúti közlekedést Sangháj és Nanking térségében. A kikötőmunkások is sztrájkba léptek és ennek következtében a nankingi közüzemeknek nem áll móltukban felhasználni a Jang-Csek-Kiang folyó mentén elraktározott szénkészleteket. Nankingban megszűnt a villanyvilágítás.

A „France Presse” közlése szerint keddtől kezdve megszűnt a szénzállítás Nanking térségében, mivel a néphadsereg csapatai elfoglaltak több helységet ama vasútvonal mentén mely összekötötte a Kuomintang fővárosát az északkeletkínai bányavidékkel.

A Rader hírgyűnksége jelenti, hogy a kéhezett tömekek ismét rohamot intéztek a sanghái rizsraktárak ellen. A rizs ára ugyanis óráról órára ugrásszerűen emelkedik, úgy, hogy a szegényebb nérmétegeknek egyáltalán nem áll módjukban rizset vásárolni. Megbízható sajtóérők véleménye szerint száz ezrenél is több volt még olyan nehéz az élelmezési helyzet Kinában, mint most, a Kuomintang által megszállva tartott vidéken. Sanghájban a felfegyverzett, tankokkal felszerelt rendőrség megátámadta a kibihatatlan élelmezési viszonyok miatt tüntető tömeget.

A görög kérdés viája teleplezte az amerikaiak balkáni támadó politikáját

PARIS — Rador-jelentés beszámol arról, hogy az ENSz politikai bizottsága november 9-én folytatta a görög kérdésben előterjesztett amerikai határozati javaslat vitáját. A vita elsősorban az ugynevezett Balkáni Bizottság fölött folyt, melyet az angol-amerikai blokk nyomására alakítottak a legutóbbi ENSz közgyűlésen. Ez a bizottság az Egyesült Államok balkáni támadó politikájának eszköze.

Az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország és Kína által előterjesztett határozati javaslat szerint a bizottság tovább folytatja működését. A javaslattervezet semmiféle kételyt sem hagy az iránt, hogy kinek az érdekében alakították ezt a Balkáni Bizottságot és ki igyekszik ezt a Görögország pacifikálásával egyáltalán össze nem függő célokra felhasználni. Ezek a célok egészen nyilvánvalókká váltak, amikor a keddi ülésen az egyik kiküldött teleplezte, hogy létezik egy, a Balkáni Bizottság al készítet tiltkos okmány, mely a bizottság új szervezési tervét tartalmazza, megüvelve a megfigyelők számára, akik amint azt a tiltkos okirat hangsúlyozza, laonai képesséssel kell, hogy rendelkezzenek. Rendkívül figyelme méltó az a tény, hogy ezeket a megfigyelőket — amerikai és angol tiszteket — nem a Balkáni Bizottság, hanem az Egyesült Államok és Anglia katonai missziói nevezik ki s a feltevéüket nem az Egyesült Nemzetektől, hanem saját kormányuktól kell kapják.

A Dulles-tervezetnek a Balkáni Bizottságja vonatkozó pontjai fölött folyó vita betöltötte az egész napi ülést. A vita során a Szovjetunió és a népi demokráciák képviselői világosan kimutatták, hogy a tervezet szerzői, kitarva a Balkáni Bizottság tevékenységének folytatásánál, nem a balkáni megbékélésre, hanem Görögország északi határvidékének helyzete súlyosbítására törekcsenek.

Ennek ellenére a politikai bizottság többsége szolgai módon elfogadta a Balkáni Bizottságra vonatkozó szakaszokat.

A görög kiküldött vereséget szenvedett, amikor azt a módosított javaslatot, hogy intézzenek felhívást az ENSz összes tagállamaihoz, valamint a nem tagállamokhoz is, melyek területén Görögországból elmenekített gyermekek vannak, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket a gyermekek azonnali hazaszállítására. Miután kétséges volt, hogy elfogadják-e ezt a kiegészítést, Spaak elnök azt javasolta, hogy a görög javaslatot ne vegyék fel a tervezetbe. Hasonlóképpen visszautasították a libanoni megbízott előterjesztését is, aki azt javasolta, hogy a közzgyűlés attól tergye függővé Bulgária és Albánia felvételét az Egyesült Nemzetek sorába, hogy elfogadják-e a Dulles-javaslatot.

GAULLISTA-SZOCIALISTA BÜNSZÖVETKEZET FRANCIAORSZÁGBAN

PARIS — A Rador jelenti, hogy bár még nem ismeretes a köztársasági tanácsi választások végeredménye és a tanácsosok pártontkenti megoszlása, de az máris világos — amint azt a sajtó előre látta —, hogy az új köztársasági tanácsban a tagok több mint fele De Gaulle pártjából, valamint a gaullistákhoz csatlakozott csoportokból kerül ki.

A jelentés rámutat arra, hogy a gaullisták a szervezetek zömét az ugynevezett „semlegesek”-től szerezték meg. A választások idején a gaullisták egyezményeket kötöttek más pártok képviselőivel is, így többek között a socialis-

tákkal is. Ezzel kapcsolatban a „L'Humanite” ezeket írja: „Leon Blum, Jules Moch és más socialisták vezetői büne az, hogy a Kommunista Párt ellen irányuló törvényt dolgoztak ki és fogaadtak el a parlamenttel s a szenátust a gaullisták rendelkezésére bocsátották e törvény segítségével. Amit a nép annakidején megtagadott De Gaulle tábornoktól az általános választások idején, azt most felajánlják neki Leon Blum, Jules Moch és klikkjük. Ezt a bünt tudatosan tervezték és hajlották végre a socialisták párt vezetői.”

hadsereg csapatai ellen harcolni. Megerősítették azt a hírt, hogy a néphadsereg elfoglalta Csing-Pu és körülzárta Rong-Pu városát, levágva rópitve egy hadászati fontosságú hidat.

Sajtójelentések szerint a néphadsereg csapatai egyidőben törnek előre nyugat és kelet felé Pong-Hu térségében, amely fényon fekszik Hszu-Csun és Nanking között.

Nankingi hírek szerint a Kuomintang-csapatok kiűrték Hu'u Tso városát, Mandzsuria és Északkina határán. Ez nagymértékben nehezíti a Mandzsuriából visszavonuló csapatmaradványok helyzetét, miután Hu'u Tso volt az utolsó visszavonulási útjuk.

Az átvonalakon szenvedett vereségekkel egyidejűleg rendkívül mértékben nehezíti a Kuomintang helyzetét az általa még megszállva tartott területek lakosságának ellenséges magabartása.

Kedden a Sanghái-Nanking vasútvonal alkalmazottai, mintegy 12 ezer munkás, sztrájkba lépett, megbontva a vasúti közlekedést Sangháj és Nanking térségében. A kikötőmunkások is sztrájkba léptek és ennek következtében a nankingi közüzemeknek nem áll móltukban felhasználni a Jang-Csek-Kiang folyó mentén elraktározott szénkészleteket. Nankingban megszűnt a villanyvilágítás.

A görög kérdés viája teleplezte az amerikaiak balkáni támadó politikáját

PARIS — Rador-jelentés beszámol arról, hogy az ENSz politikai bizottsága november 9-én folytatta a görög kérdésben előterjesztett amerikai határozati javaslat vitáját. A vita elsősorban az ugynevezett Balkáni Bizottság fölött folyt, melyet az angol-amerikai blokk nyomására alakítottak a legutóbbi ENSz közgyűlésen. Ez a bizottság az Egyesült Államok balkáni támadó politikájának eszköze.

Az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország és Kína által előterjesztett határozati javaslat szerint a bizottság tovább folytatja működését. A javaslattervezet semmiféle kételyt sem hagy az iránt, hogy kinek az érdekében alakították ezt a Balkáni Bizottságot és ki igyekszik ezt a Görögország pacifikálásával egyáltalán össze nem függő célokra felhasználni. Ezek a célok egészen nyilvánvalókká váltak, amikor a keddi ülésen az egyik kiküldött teleplezte, hogy létezik egy, a Balkáni Bizottság al készítet tiltkos okmány, mely a bizottság új szervezési tervét tartalmazza, megüvelve a megfigyelők számára, akik amint azt a tiltkos okirat hangsúlyozza, laonai képesséssel kell, hogy rendelkezzenek. Rendkívül figyelme méltó az a tény, hogy ezeket a megfigyelőket — amerikai és angol tiszteket — nem a Balkáni Bizottság, hanem az Egyesült Államok és Anglia katonai missziói nevezik ki s a feltevéüket nem az Egyesült Nemzetektől, hanem saját kormányuktól kell kapják.

A Dulles-tervezetnek a Balkáni Bizottságja vonatkozó pontjai fölött folyó vita betöltötte az egész napi ülést. A vita során a Szovjetunió és a népi demokráciák képviselői világosan kimutatták, hogy a tervezet szerzői, kitarva a Balkáni Bizottság tevékenységének folytatásánál, nem a balkáni megbékélésre, hanem Görögország északi határvidékének helyzete súlyosbítására törekcsenek.

Ennek ellenére a politikai bizottság többsége szolgai módon elfogadta a Balkáni Bizottságra vonatkozó szakaszokat.

A görög kiküldött vereséget szenvedett, amikor azt a módosított javaslatot, hogy intézzenek felhívást az ENSz összes tagállamaihoz, valamint a nem tagállamokhoz is, melyek területén Görögországból elmenekített gyermekek vannak, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket a gyermekek azonnali hazaszállítására. Miután kétséges volt, hogy elfogadják-e ezt a kiegészítést, Spaak elnök azt javasolta, hogy a görög javaslatot ne vegyék fel a tervezetbe. Hasonlóképpen visszautasították a libanoni megbízott előterjesztését is, aki azt javasolta, hogy a közzgyűlés attól tergye függővé Bulgária és Albánia felvételét az Egyesült Nemzetek sorába, hogy elfogadják-e a Dulles-javaslatot.

GAULLISTA-SZOCIALISTA BÜNSZÖVETKEZET FRANCIAORSZÁGBAN

PARIS — A Rador jelenti, hogy bár még nem ismeretes a köztársasági tanácsi választások végeredménye és a tanácsosok pártontkenti megoszlása, de az máris világos — amint azt a sajtó előre látta —, hogy az új köztársasági tanácsban a tagok több mint fele De Gaulle pártjából, valamint a gaullistákhoz csatlakozott csoportokból kerül ki.

A jelentés rámutat arra, hogy a gaullisták a szervezetek zömét az ugynevezett „semlegesek”-től szerezték meg. A választások idején a gaullisták egyezményeket kötöttek más pártok képviselőivel is, így többek között a socialis-

tákkal is. Ezzel kapcsolatban a „L'Humanite” ezeket írja: „Leon Blum, Jules Moch és más socialisták vezetői büne az, hogy a Kommunista Párt ellen irányuló törvényt dolgoztak ki és fogaadtak el a parlamenttel s a szenátust a gaullisták rendelkezésére bocsátották e törvény segítségével. Amit a nép annakidején megtagadott De Gaulle tábornoktól az általános választások idején, azt most felajánlják neki Leon Blum, Jules Moch és klikkjük. Ezt a bünt tudatosan tervezték és hajlották végre a socialisták párt vezetői.”

Truman Moszkvába készül?

WASHINGTON (Rador) — A „Times Herald” című lap Coffin névű tudósítójának azt a megnem erősített értesülését közli, hogy Truman előtt a kongresszus megnyitása előtt Európába utazik, hogy személyes megbeszéléseket folytatson Sztalin generalissimusszal.

Coffin azt állítja, hogy bár döntés még nem történt, Truman azt reméli, meg tudja győzni Sztalin generalissimust, hogy hozzá utazzék ahelyett, hogy neki kelljen Moszkvába mennie. Amennyiben Sztalin generalissimusz nem lesz hajlandó elhagyni a Szovjetunió területét, úgy „lehetőséges, hogy Truman utazik oda”.

Coffin kifejezést ad annak a véleményének, hogy Marshall külügyminiszter helyét Vinson az Egyesült Államok legfelsőbb bíróságának elnöke veszi át.

Ünnepélyes keretek között felavatták az ország első villanymotor gyárat

BUKAREST. — A fővárosi „IMS Cotroceni”, a jelenlegi „Dinamo”-művek, a háború alatt repülőgépmotorokat gyártott, ma pedig ugyanott megkezdtek az országban első esetben a villanymotorok sorozatos gyártását.

Az átavatkozott és ünnepélyes keretek között a November 7-i ünnepségek keretében avatták fel. Az ünnepélyes megnyitáson részt vett Liviu Stoica iparügyi miniszter is, aki többek között az ország villamosításának fontosságáról beszélt és méltatta a most meginduló gyár jelentőségét a villamosítás terén.

Országunkban is gyárjaink motorokat — mondotta az iparügyi miniszter —, amelyek nemcsak az ipar szükségleteit, hanem a városok és falvak villanyvilágítását is biztosítják. A villanyvilágítás bevezetésével bevezetjük a faluba a kulturát is és megszüntetjük a földiek és gyárak dolgozói közötti különbséget.

Obivu Stoica befejezésül a következőket mondotta: — Ebből a gyárból új nagy üzemeknek kell megszülemlőik. Országunknak rövidesen abba a helyzetbe kell kerülnie, hogy felépítse a szükséges gépeket. Az ünnepi beszédek után a jelenlévők a gyár igazgatójának vezetésével megtekintették a munkatermeket.

Felülvizsgálják

az összes bizományi kereskedéseket

BUKAREST — Az utóbbi időben az egész ország területén gombamódon elszaporodtak az úgynevezett „bizományi kereskedések”, amelyek igen sok esetben olyan kereskedelmi ügyleteket is bonyolítanak le, amelyek tullepik a bizományi ügyletek kereteit.

A pénzügyminisztérium körrendeletében utasította a pénzügy-

igazgatóságokat, hogy haladéktalanul kezdjék meg a bizományi ügyletek szigorú ellenőrzését annak megállapítására, hogy ki-egyenlítő-e ezek az ügyletek a törvény által előírt adókat és illetékeket.

A pénzügyminisztérium körrendelete kimondja, hogy kizárólag csak a legfontosabb háztartási

cikkek eladása és vétele adómentes vagyis azoké a cikkeké, amelyek nem beruházási vagy üzleti célokra vásárolnak. Minden más bizományi eladás után 30 százalékos adót kell leróni.

Nem tekintik háztartási cikkeknek a nemes fémből készült tárgyakat, képeket, szőnyeget és más használt tárgyakat.

Sürgős megoldásra vár

a kolozsvári Gyerme-klinika kibővítésének kérdése

KOLOZSVÁR — A gyermek-klinika előcsarnokában kisfiú ül édesapja ölében. Négy-öt éves lehet. Vestag pokrócba bugyolálva hozták ide. Negyven fokon felüli láza van. Tüdőgyulladás.

— Miért nem megyünk haza? — kérdi panaszosan a gyerek. — Az apja aggóva feleli: — Várunk egy kicsit még. Mig kapsz egy ágyat.

Mire a kisfiú panaszosan szól: — Nekem nem kell ágy. Van nekem otthon egy ágyam...

Ezalatt orvosok, ápolónők tanácskoznak: mi legyen a kisfiúval? Az eset súlyos és sürgős. A klinika zsúfolt. Ha vánnagy ágya van, pedig legalább 120 ágyra lenne szükség. A helyszűke elkerülhetetlen, legnagyobb, legnehezebb problémája a klinikának. Naponta 15-20 beteg szorulna felvételre. Legtöbbször el kell utasítani.

— Mi a megoldás? — kérdezik.

— Legtöbbször — hangzik a válasz — egy-egy türhető állapotban, a gyógyulás úján lévő kisgyerekek anyjának üzenünk. Elvitelük és felvesszük a sürgős segítségre szoruló beteget. Máskor a leghatékonyabb módon szorítunk helyet a kis betegnek. Ezt a tüdőgyulladásos kisfiút például a professzor szobája mellétti városobába tesszük be ideiglenesen.

Ez a jelenet naponta megismétlődik. A klinika személyzetének kétségbeesetten próbálja megoldani a kérdést, de a jelenlegi helyzetben lehetetlen. A betegek nagyrészt el kell küldeni. Járványosztályuk nincs, pedig erre is szükség volna. A járványos beteget hazaküldik, mert a járványkórházban rendszerint nincs hely, itt nem helyezhetik el, mert megfertőznék a nem járványos betegeket. A betegek nagyrészt így otthon kezelik, s ebből bizony gyakran az következik, hogy bérházban lakó beteg gyermek elterjeszti a járványt.

Súlyos probléma ez, amit sürgősen meg kell oldani.

A gyermekklinika vezetői és orvosai a kérdés megoldását abban látják, ha az épület töszomszédságában lévő épületet a jelenlegi államiságot Mátvás szanatóriumot megkapnák gyermekklinika céljára. Ha ez megvalósulna, azonnal lényegesen kibővíthető a jelenlegi szűk helyiség. Ez annál is fontosabb mert hiszen nemcsak Kolozsvár beteg gyermekeit, hanem az egész megye betegét idehozzák, nem is

beszélve arról, hogy naponta jönnek beteg gyermekekkel ide távoli megyékből, sőt Ó-Romániából is.

A másik fontos szempont, hogy a tanügyi reform megjelenése óta a gyermekklinikán van a gyermekgyógyászati fakultás is. Itt tanulnak a jövő gyermekorvosai, akik helyszínen tanulmányozzák a köreseket. A hatéves fakultás diákjai számára kevés hatvan gyermek, demonstratív bemutatása. Az épület megnagyobbítása tehát egész Erdély egészségügyének életében fontos kérdése.

A kórtermekben a legváltozatosabb és legérdekesebb esetekkel találkozik a látogató. Orvosok, ápolószemélyzet odadő, meleg szeretettel veszik körül a kis betegeket. Dr. Liviu Morariu aszisztens, aki végigvezet a teremben, elmondja, hogy a gyermek a leghalásabb beteg. Gyakran előfordul, hogy az utcán kiszalad egy-egy csöpp és a nevé ki-

áltja. Paciense volt és nem felejtette el.

A legtöbb beteg szegénységi bizonyítvánnyal került ide és ingyenesen kap kezelést és teljes ellátást. A harmadik osztályon 100 lej a napi ellátási és kezelési díj. Az ingyenes betegről az elsőosztályos betegig egyforma figyelemmel és gondallal kezelik a kisiket.

A csecsemőosztályon védőken-dővel orruk és szájuk előtt járkálnak orvosok és ápolónők a pici betegek között. Csecsemőkortól 14 éves korig veszik fel a betegeket.

Az ingyenes ambulancia az alagsorban van, teljesen elkülönítve, hogy a fertőző betegek ne vihessenek be betegséget.

A fontos intézmény problémáját azonban sürgősen meg kell oldani, Kolozsvár és a megye egyetlen gyermekkorházát ki kell bővíteni a jövő generáció érdekében. (M. I.)

November 14-én ünneplik meg Doftanán

a hirhedi börtön volt szabadságharcos foglyainak emlékét

KOLOZSVÁR. — Doftana. Ki ne ismerné ezt a baljóslatu eseményt, szabadságharcosok szenvedéseinek, rabszolgaságának színhelyét, a kis és nagytökés-nagybirtokos fasiszta elnyomó rendszer leghirhedebb börtönét? Itt szenvedtek a munkásosztály legjobbjai, a haladó szellemiség legjobbjai, itt raboskodtak azok, akik a szabadságért és felszabadulásért harcoltak.

Ezeknek a harcsoknak emlék-ünnepét november 14-én ünneplik meg a doftanai börtönben. Az ünnepségre az ország minden megyéjéből 5-5 kiküldött megy el, az élharcosok sorából és azok közül, akik kijutnak a munkában. A volt börtönt ismét felépítik és a munkásmozgalom muzeumává alakították át.

November 10-én volt nyolc éve annak, hogy a földrengés után üsz szedültek a rettenetes börtön falai, amikor a romok alá 300 ember került. Olyan harcso demokráciák, mint Pintilie Ilie, Prot Andrei, Herbák János, Galuzinschi és mások pusztultak el a tömegszerencsétlenség alkalmával Doftanán. A börtön pusztulása is a reakció fasiszták műve volt.

Ugyanis az 1929-es földrengés már annyira megrongálta az amugyis omladozó épületet, hogy annak falai minden nagyobb szelfuvásnál veszedelmesen inogtak és össze-vissza voltak repedezve. Természetes, hogy az 1940-es földrengés még jobban megrongálta az amugyis omladozó épületet.

A földrengés után Gheorghiu-Dej-el az élén, próbálták menteni a börtön-lakókat, akik menthető volt. Akkor tulajdonképpen csak néhány cella omlott össze. A rabok, élükön Gh. Gheorghiu-Dej-el, kérék a börtön kiürítését. Azonban a légionáriusok azt válaszolták kérésükre, hogy „a börtön erős és még tíz évig is lakható, arókkül, hogy összeomlanak”.

Két hét múlva, november 9-ől 10-re virradó éjszakán az egész megrongált épület kártyavárként összeomlott. Háromszáz politikai fogoly került a romok alá s hogy nem haltak meg mindannyian, az csak a menősztagok munkájának köszönhető melvétel Gh. Gheorghiu-Dej irányított. A világ legrettegetőbb börtönjének egyike kétségelentül Doftana volt. Falai látták még az

Emlékgyűléseket tartottak

a lövőros üzemek munkásai a Doftana összeomlásának nyolcadik évfordulojan

BUKAREST. (Rador.) — 1940 november 9-én a Doftana romjai között elesett munkásmártírok halálának 8-ik évforduloján Bukarestben nagygyűlést rendeztek az „Augusztus 23” a „Dambovita” és az „Uj idők” üzemekben. Az „Augusztus 23” üzemben a munkások ezrei jelenlétében Mogyoros Sándor, a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének titkára ismertette azokat az elképzelhetően szüvedéseket, melyeket a munkásosztály legjobb harcsoi, a „ha ál börtönében” Doftanán átéltek. A 6-kés-nagybirtokos rendszer próbékja nap-napután és éveken át teszi és lelki kínzásokkal győzőrték áldozataikat, hogy megtörjék vagy elnémissák őket. De a kizsákmányolók vad bosszujra nem tudta megtörni a letartóztatottak harsai akaratát és a munkásosztály győzelmébe vetett hitét.

Mogyoros Sándor beszéde további során rámutatott arra az elszánt és állandóan növekvő ellenállásra, mely-lyel a letartóztatottak — a Párt segítségével — mintegy válaszul hóhéraiknak Doftanából nem síromléket, hanem Vörös egyetemet, a marxista-leninista tanok fellegvárát építették ki. Majd rátérve, hogyan szenvedték meg a fasiszták a letartóztatottak kivégzését, Mogyoros Sándor elmondta, miétt hagyták ott továbbra is szándékosan az 1940 októberi földrengés által beomlott falak között az áldozatokat, ahol 1940 no-

vember 10-én, a börtön teljes beomlása alkalmával halálukat lelték legjobb harcsoink, mint Ilie Pintilie, Ioan Goluzinschi, Andrei Prot és mások. A doftanai politikai letartóztatottak mártírsága elővigyázatoságunk fokozására buzdít bennünket ellenségeinkkel szemben, akik bármikor készen volnának egy újabb Doftanát felállítani a munkásosztálynak, azoknak a dolgozóknak, kik ma szabad életet építenek maguknak. Vegyünk példát a doftanai börtönben letartóztatott és színylődött munkásharcosok életéből s megféamlít-hetien harcából, fejezte be beszédét Mogyoros Sándor.

A „Dambovita” üzemben Liuba Chisinevschi, a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének tagja emlekezett meg a munkásosztály legjobb fiai által Doftana, Mislea, Rabnita és más börtönökben elszüvedett kinnokról és szüvedésekről. Miután ismertette Ilie Pintilie élharcos múltját, Liuba Chisinevschi jeleneteket elövenített fel a Mislea-i női börtön életéből és rámutatott arra, mennyi szenvedéssel és mennyi vérele érte el a munkásosztály mai szabadságát.

Az „Uj Idők” üzemben Farladansky, az Országos Szakszervezet Tanács kiküldöttje ismertette azt, hogyan igyekeztek a politikai foglyok Gheorghiu-Dej, a Román Munkáspárt főtitkárával az élen megmenteni a haláltól a Doftana romjai alá került munkásharcosokat.

2 és félmillió lej értékű külnmunkát végeztek a nagyváradi közüzemek november 7-re

NAGYVÁRAD. — A nagyváradi Közüzemek (Vizművek, Csatornák, Köztisztaság) november 7-ére nagyszabású munkálatok elvégzését vállalta. A munka keretében technikai, köztisztasági, kulturális és szociális elgondolásokat valósítottak meg.

Az építkezések során a közüzemi szűkház fűtőberendezését teljesen átalakították, a kazánt kieserőlék. November 30. helyett október 15-re százszázalékban bevégezték a munkálatokat.

A magas víztartó villamos hálózatát, újjal eserelették ki.

Az Ismeretlen Hősök-utcájának esatornázását átépítették. A munkát november 15-é helyett november 7-re 100 százalékan bevégezték.

A Boesányi-utcában 180 méter hosszúságban új esatornákat fektettek le. A munkálatokat a tervezett

november 1. helyett október 15-re 100 százalékan bevégezték.

SZOCIÁLIS JELLEGŰ VÁLLALKOZÁSOK

November 30. helyett november 7-re a köztisztasági üzemeknél dolgozó 100 munkás részére új, modern háló, és mosdótermet létesítettek. A november 30-ára tervezett munkálatokat százszázalékan bevégezték november 7-ére.

Az új Vizműveknél általános esatornázást és szennyvíz-berítőt létesítettek. Ezenkívül fürdőtermet létesítettek.

A munkások és a tisztviselők számára november 25-é helyett november 7-re munkaruhákat varratnak. Ezek a munkálatok is százszázalékan készülték el.

A Köztisztaság-üzem dolgozói önkéntes munkával elvállalták, hogy november 7-re kitakarítsák a város minden utcáját és elhordják a szemetet. A vállalkozást százszázalékan teljesítették a kifűzött időre. Az üzem fuvarosai elvállalták, hogy szaktársaik téli tüzelőfűjét díjmentesen hazaszállítsák.

Az üzemi dolgozók a vállalt munkát, amellyel egy 80 személyt befogadó iskolát létesítenek az analfabéták számára, november 7-ére százszázalékan bevégezték.

Megszervezték a vegyeskórust, amely november 7-ére már „akcióképes” volt.

Az üzem Sakk-körének tagjai öt játszmára szolgáló sakkot szerzett be november 7-ére.

A görög szabadságharcosok részére nagyserien sikerült műsoros ünnepélyt rendeztek a városi szak-szervezeti tagokkal karöltve. A tiszta bevétel, 150.000 lej, illetékes helyre juttatták.

Ezenkívül a derítőtelepen általános tatarozást és takarítást végeztek. Az új vasbetonhidon (Szabadság-híd) keresztül vezették a 250 milliméter átmérőjű vízvezetéknyomóesővet. Ezeket a munkálatokat 15 nap helyett öt nap alatt végezték el.

Az ipariskolában mosdófülkéket szereltek be. Ezenkívül kiutató és higiénikus munkákat végeztek.

Az 5. számú Körös gátat megjavították. Így dolgozott és így készült fel az Októberi Nagy Szocialista Formadalon 31. évfordulojának emlékünnepére a doftanai munkát végeztet városi közüzemek.

Vicseszlav Mihajlovics Molotov jelentése az Októberi Nagy Szocialista Forradalom 31-ik évfordulóján

II.

II. A demokratikus tartós békéért folyó harc élén

Négy évvel ezelőtt Sztálin elvtárs, midőn meghatározta a háboru utáni időszak feladatát, a következőket mondta:

„A Németország elleni háboru megnyerése nagy történelmi tett megvalósítását jelenti. De a háboru megnyerése még nem jelenti azt, hogy a népeknek biztosítottuk a békét és a tartós biztonságot a jövőben. A kérdés nemcsak abban merül fel, hogy megnyertük a háborút, hanem abban is, hogy lehetetlenné tegyük újabb támadás, újabb háboru megszületését, ha nem is örökre, de legalábbis hosszabb időszakra.”

A fenti célok sikeres megoldása érdekében a Szovjetunió tevékenyen részt vett még a második világháboru folyamán számos nemzetközi megegyezés kidolgozásában. Az egész világ emlékszik még, hogyan jött létre a Szovjetunió, az Északamerikai Egyesült Államok és Anglia közötti megegyezés, amelyhez Kína és Franciaország is csatlakozott és amely későbbben az Egyesült Nemzetek Szervezete alapmányjának alapjait szolgált. A legnagyobb jelentőségűek közé sorolható a Szovjetunió, az Egyesült Államok és Anglia között Yaltán és Potsdamban a német kérdésben elfogadott megegyezések. Ismeretes, hogy a potsdami határozatok nemcsak Európára vonatkozólag határozták meg a háboru utáni szabályozások általános irányvonalát. A Japánra vonatkozó po sdami különleges nyilatkozatok, a kairói nyilatkozattal és a yaltai megegyezéssel együtt, alapul kell szolgálnia a távokeleti kérdések békés szabályozására. Nem felejtjük el, hogy ezeket a megegyezéseket népeink vére erősítette meg. Azoknak a népeknek a vére, amelyek számtalan áldozatot hoztak és lehetövé tették, hogy győzelmesen befejezzük az európai és ázsiai fasiszták és támadók elleni háborút.

Azóta a Szovjetunió következetesen kéri, hogy a megegyezések utján elfogadott kötelezettségeket szentül tiszteletben tartásák és az összes államok valóra váltsák.

Nem mondhatjuk, hogy ezek a kötelezettségek csak papíron léteznek. Elegendő, ha megemlítjük, hogy az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Szervezete létrejött és működik, bár tevékenysége számos esetben nem megfelelő irányba halad.

EDDIG ÖT BÉKESZERZŐDÉST KÖTÖTTÜNK:

Olaszországgal, Bulgáriával, Romániával, Magyarországgal és Finnországgal, s ezek a békeszerződések nagy mértékben hozzájárulnak az európai kérdések békés szabályozásához.

Másrészt azonban nem hunyhadjuk be a szemünket azelőtt a tény előtt, hogy a Németországgal kötendő békeszerződés kérdésében nem haladunk előre. Ugyanakkor az amerikai, angol és francia megszállási övezetekben, ahol a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország közt kötött megegyezések ellenére nem működik a négyhatalmi ellenőrzés, az ipari közigazgatási vezető állásokba visszaültek a hitlerista rendszer vezetői. Számos demokratikus szervezet nem fejtheti ki rendszeres tevékenységét s ezt a Szovjetunió önkényes és megengedhetetlen tények tekinteli.

Nem halad előre a japán békeszerződés ügye sem. Érthető, hogy a Szovjetunió szorgalmazza a Németországgal és Japánnal kötendő békeszerződés kidolgozásának meggyorsítását, mint ahogy azt a szövetségesek közti meggyezések

előírják. Ez azt jelenti, hogy a tiltását és ennek a békeszerződés-fentemlített békeszerződés elkészítéséhez kell járulnia a fenti állításainál célul kell kitűzni Németország és Japán támadó hadsereg leszereléséhez. Ezzel kapcsolatos ujjászerveződésének megvalósítását.

a szovjet kormány követeli Németország teljes lefegyverzését

és annak a közismert tervnek életbevezetését, amelyben a Ruhrvidék, Németország e háborus ipari bázisa nemzetközi ellenőrzés alá kerüljön. A Szovjet kormány ugyanakkor követeli a japán háborus ipar teljes megszüntetését és megfelelő nemzetközi ellenőrzés bevezetését, annak érdekében, hogy ezt a háborus ipart életre ne kelthessék.

A Szovjetunió külpolitikájának másik alapve ő kérdése

az új támadó erők és ezzel összefüggően az új háborus uszítás és propaganda elleni harc. Ennek érdekében a Szovjetunió még ezrekilencszáznegyvenhatba benyújtotta az Egyesült Nemzetek Szervezetéhez a fegyverkezés csökkentésére és az atomfegyverek megszüntetésére vonatkozó javaslatát. A támadó szándékok minden ellenkező ellenére elfogadták. Az elmúlt évben a Szovjetunió a közgyűléshez benyújtotta javaslatát az új háboru való uszítás és propaganda elleni intézkedések érdekében. Az Egyesült Nemzetek Szervezete mindenféle fenntartások és módosításokkal határozatot fogadott el. A közgyűlés határozatát alaposan megvizsgálták és megfésülték, úgy, hogy egyetlen szó sincs benne az új háboru uszításról. Csak a határozat címében utaltak arra, hogy az új háboru uszítás ellen irányul. Mindezek ellenére a fenti határozatnak nagy pozitív jelentősége van a nemzetközi biztonság becslésének harcosainak szemében, mert elítéli a bármely formában megnyilvánuló propagandát, amelynek célja a béke megszegése és a támadó cselekedet és amely lehetőséget nyújt a béke veszélyeztetésére.

Abból a célból, hogy az atomfegyver letiltására vonatkozó határozat ne maradjon csak papi os, a Szovjetunió ebben az évben konkrét javaslatokkal jött az ENSZ elé. A Szovjetunió javasolta, hogy egy éven belül az Egyesült Államok, Anglia, Szovjetunió, Franciaország és Kína, csökkentse egyharmadára hadseregüket és hadfelszerelésüket. Ez az öt hatalom, amely a Biztonsági Tanács állandó tagja, viseli a legfőbb felelősséget a nemzetközi biztonság fenntartásáért.

Ez a javaslat közvetlenül csak a nagyhatalmakat, nem pedig a többi államok fegyverkezését érinti. Ezen kívül, a Szovjetunió javasolta, hogy az atomfegyvert mint támadófegyvert tiltásuk el, mert ez nem szolgál védelmi célokra. A hadfegyverek és hadsereg csökkentésére, valamint az atomfegyver eltiltására vonatkozó intézkedések végrehajtásának ellenőrzésére azt ajánlották, hogy a Biztonsági Tanács keretében alakítsanak nemzetközi ellenőrző szervezetet, amelyhez be kell vonni a Szovjetunió, Anglia, Franciaország és Kína hadseregének, valamint az atomfegyverek eltiltására vonatkozó javaslatok elfogadását és kiváltását, hogy a közgyűlésnek kiterjedő határozatot fogadjon el. Az Egyesült Államok és Anglia megfogadta a közgyűlésnek elfogadott határozatát, hogy az atomfegyverek eltiltására vonatkozó javaslatokat nem tagadhatják azt a vitathatatlan állítást, hogy az atombomba támadó és nem védekező fegyver.

az atombomba elpusztítása

mellett foglalt állást, noha később az Egyesült Államok nyomására megváltoztatta ezt az álláspontját. Ismert tény, hogy sok angol tudós elismerte a Szovjetunió helyes álláspontját ebben a kérdésben. Nem kétségs, hogy minden országban az atomfegyver eltiltása mellett levők a nép tudnyomó többségét képezik, noha ez nem tűnik ki a közgyűlés eljött.

Minél keményebb lesz a támadó elemek ellenkezése az atomfegyverek elpusztítására vonatkozólag, annál inkább ki fog mérülni a szakadás egyrészt a támadó erők, az imperializmus erői és másrészt a béke és a demokrácia erői között. Ebből következik, hogy a nemzetközi közvéleményben napról-napra mindinkább elszigetelődnek az atomfegyver hívei. Ugyancsak ebből következik, hogy a gyilkos atomfegyver betiltására irányuló harc élén lévő Szovjetunió a békeszerető népek, az egész világ ha-

a Szovjetunió felhívta a békeszerető országokat

ladd szellemű embereinek élén áll. A második világháboruig, a kapitalista világ, polgári-demokrácia és fasiszta országokra osztott. Akkor, a támadásra uszító szerepét a fasiszta és milíta ista államok — Németország, Olaszország és Japán — játszották, amelyek az ugynevezett antikommünista tömböt képezték. Ök robbantották ki a második világháborút is, amely a fasiszták szégyenletes kudarcával végződött. Jólal a második világháboru ki-

célja a demokrácia érdekeinek megvédése

és azt sem, hogy ez teljes érdekében megfelel a nemzetközi biztonság érdekeinek. Az egész kérdés alapja az, hogy a második világháboru befejezése után, az Egyesült Államok és Anglia vezető körében változások történtek. E változások következtében el akarják utasítani a Szovjetunióval kötött egyezményeket, amelyeknek célja az volt, hogy a háboru után biztosítsa a tartós békét és demokráciát. Ebben a magatartásban ezeknek a köröknek az a törekvése fejeződik ki, hogy ráerőszakolják más országokra imperialista békét, amely nem fér össze az antihitlerista koalícióban részt-

vett hatalmak felszabadító cselekvéseivel. Ugyáltszik, ök azt hiszik, hogy attól a pillanattól kezdve, amikor elmúlt fejük fölött a háboru veszélye, mellőzhetik a régi egyezményeket és nem kell tekintetbe venniök azokat.

Ezeknek az országoknak vezető körében van elég olyan elem, akik meg szeretnék valósítani leigázó terveiket, amelyeknek célja az angol-amerikai tömb világhuralmának megvalósítása. Ök azt hiszik, hogy a Németország és Japán fölött arató győzelmmel megtisztították a teret és megvalósíthatják uralmi terveiket az összes népek fölött. Ezekről a tervekről azonban nyíltan nem beszélhetnek. Az imperialista sajtó mind élesebb hangoskodással és ordítózással támadja országunkat, mert az egész világ tudja, hogy a Szovjetunió következetes és szüárd ellenfele az imperializmus leigázó terveinek.

Mindezek után világos, hogy milyen okból hágják át minden lépésnél a Szovjetunió részvételével elfogadott legfontosabb nemzetközi egyezményeket és miért marad megoldatlan a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország között megkötött egyezmény ellenére például a berlini kérdés. Sztálin elvtárs mély magyarázatát adta az Egyesült Államokbeli és angol vezetőörök eme politikájának:

„A dolog a következőképpen áll: az Egyesült Államok és Anglia agresszív politikájának sugalmazói úgy vélik, hogy nem érdekük a Szovjetunióval való megegyezés és együttműködés. Nekik nem a megegyezés és együttműködés kell, hanem a megegyezésről és együttműködésről való szószaporítás, hogy az egyezményt meghiusítva, a hibát a Szovjetunióra hárítsák és hogy „bizonyítsák” ezáltal a Szovjetunióval való együttműködés lehetetlenségét. A háborus uszítók mindennél jobban félnek a Szovjetunióval való megegyezéstől és együttműködéstől, mivel a Szovjetunióval való megegyezési politika aláaknázza a háborus uszítók helyzetét és értelmetlenné teszi ezeket az uraknak agresszív politikáját.”

Sztálin elvtárs ugy határozta meg ezt a politikát, hogy „az Egyesült Államok jelenlegi vezetőinek politikája agresszív politika, új háboru előidézésének politikája”. Ebből a szempontból érthető, hogy miért léte-sülnek a föld minden részén egyre újabb amerikai katonai támaszpontok, miért akarják az amerikai hatóságok sok országban fenntartani csapatukat, miért dagadt fel idén az amerikai hadiköltségvetés akkorára, mint amilyen a háboru idején s tizenegyszer akkorára, mint amilyen például 1940-ben volt. Ebből a szempontból meg lehet érteni azt is, miért tartják fenn mindmáig Washingtonban a más-osok világháboru alatt létesített angol-amerikai vezérkart, amely új támadási terveket dolgoz ki, elítélve azokat mind az amerikai, mind az angol nép föl.

az atombomba elpusztítása

Ami Angliát és Franciaországot illeti, ezek ellentmondásban vannak a köztük s a Szovjetunió közt megkötött barátsági és kölcsönös segítségnyújtási egyezményekkel. Sztálin elvtárs megmondotta a maga súlyos mondanivalóját tekintetben is, hogy mily módon végződhetik az új háboru uszító politikája. Azt mondta:

„Mindör ezakis az új háboru uszító hadsereg kudarcaival végződhet. Churchillnek, a legfőbb új háboru uszítónak már sikerült elcsesznie saját nemzetének s az egész világ demokráci-us erőinek bizalmát. Ugyancs sors vár az összes többi háborus uszítóra. Tulságosan élénken él-

az atombomba elpusztítása

(Folytatása a negyedik oldalon)

„Mindör ezakis az új háboru uszító hadsereg kudarcaival végződhet. Churchillnek, a legfőbb új háboru uszítónak már sikerült elcsesznie saját nemzetének s az egész világ demokráci-us erőinek bizalmát. Ugyancs sors vár az összes többi háborus uszítóra. Tulságosan élénken él-

(Folytatása a negyedik oldalon)

„Mindör ezakis az új háboru uszító hadsereg kudarcaival végződhet. Churchillnek, a legfőbb új háboru uszítónak már sikerült elcsesznie saját nemzetének s az egész világ demokráci-us erőinek bizalmát. Ugyancs sors vár az összes többi háborus uszítóra. Tulságosan élénken él-

(Folytatása a negyedik oldalon)

(Folytatása a negyedik oldalon)

(Folytatása a negyedik oldalon)

(Folytatása a negyedik oldalon)

(Folytatása a negyedik oldalon)

V. M. Molotov jelentése az Októberi Nagy Szocialista Forradalom 31-ik évfordulóján

(Harmadik oldal; cikkünk folytatása) nek még a népek emlékeztetően a legutóbbi háború borzalmai és túlságosan nagyok a béke oldalán álló szocialis erők, mintsem hogy Churchill agresszivitásának tanítványai gőgözhessenek őket és a dolgozókat újabb háború felé terelhetnék.

Sztálin elvtárs nyilatkozatának kijózanító hatása kell legyen. Ez a nyilatkozat megmutatja, hogy a szovjetellenes fondorkodásokat, amelyekkel most az új háborúra uszítják különböző ügynökei foglalkoznak,

A SZOVJETUNIO ÉS AZ EGÉSZ VILÁG DEMOKRATIKUS ERŐI EBEREN SZÁMONTARTJÁK.

Az egész világ tudja, hogy az ilyenféle dolgok nem szeretik a világszámot. De elment az az idő, amikor a népek egy, vagy más vezető klikknek eszközei voltak. Az Amerikai Egyesült Államokban november másodikán lefolyt választások a Demokrata Pártnak s Truman elnöknek hozták

meg a győzelmet. A választáson nyíltan reakciós és a végletekig agresszív tervvel fellépő republikánus pártnak és Deweynek bukása azt mutatja, hogy az amerikai nép többsége viszszautasítja ezt a programot.

A fasizmus szétzúzásával végződött második világháború alapvető változásokat vont maga után Európában, sőt nemcsak Európában. A megerősödött Szovjetunió nemzetközi ügyeinél fajsúlyos új színvonalra emelkedett. A Szovjetunióhoz baráti és kölcsönös segítségnyújtási Pötelkekkel kapcsolódó népi demokratikus országok egész sora a szocializmus útjára lépett. Jugoszlávia nacionalista vezető csoportjának árulása nagy kárt okozott saját népének, de nem kétkelhetünk abban, hogy a nemzetközi hagyományain alapuló Jugoszlávai Kommunista Párt megtalálja majd az utat, amelyen Jugoszlávia újra beléphet a Szovjetunió s az új demokrácia országait szoros együttben összefogó családba.

millióit és annál hamarabb bekövetkezik ezeknek az uraknak nemzetközi elszigetelődése. Ugyanakkor a béke és demokrácia barátainak nemzetközi táborára, amelynek élcsapatában áll a Szovjetunió, mindjobban megerősödik és nagy, legyőzhetetlen erővé alakul át.

Országunk újabb fellendülés korszakát éli. Ez a fellendülés látható a gazdasági sikerekben, a kulturális munka nagyságában és tartalmában és az újabb magasabb fokra emelkedett szovjet nép erkölcsi és politikai egységében. Szovjet népi és évről-évre növekszenek. Egyre jobban nő a Szovjetunió nemzetközi tekintélye és befolyása a nemzetközi ügyekben, ami igazolja a pártunk helyi politikáját. Ezzel összhangban a sztálini külpolitikát megintgathatatlanság követettség és a holnapi napba vetett nyugodt bizakodás hatja át. Sikereinket a bolsevik pártunk, Lenin és Sztálin irányításának köszönhetjük.

Mikor 1917 évének nyarán, a katonai vereségek és a gazdasági összeomlás korszakában, ellességeink kijelentették, hogy Oroszországban nincs egy politikai párt, amely készen volna arra, hogy kezébe vegye a egész államhatalmat, Vladimir Iljics Lenin azonnal azt válaszolta, hogy egy ilyen párt létezik, az „Pártunk” — mondta — „bármely pillanatban létezik”. Ugyanebben az évben a bolsevik párt, amely akkoriban csak 240.000 tagot számlált az Októberi Szocialista Forradalom előze felület és hájának népi szovjet hatalom dajálaló vezette. Nyomban ezután a bolsevik párt kivonta az országot az imperialista háborúból, a parasztlak között szétosztotta a nagybirtokosok földjét és

Európa országaiban megnövekedtek és megerősödtek a kommunista pártok

A fasizmus leverése tág lehetőségeket teremtett az egész demokrákus és imperialista tábor erőinek növekedésére és összevonására. A második világháború után Ázsiában gyökeresen megváltozott a helyzet. A föld két és egy negyed millió lakosából Ázsia lakossága egymilliórd kétszázmillió embert jelent. Ma Ázsia népei megmozdultak, a népi felszabadulási erők nagy szerepet játszanak. Csak az emberiség haladásának elvetemült ellenségei akadályozhatják a fel-

szabaduló népi mozgalmak kerekének forgását. Ez a történelem fejlődése előre. Az imperializmus alapjai mind jobban összeomlanak és bizonytalannokká válnak. Egyidejűleg növekszenek és tömörülnek a demokrácia, a béke és a szocializmus erői. Ilyen feltételek között az imperializmus erői számításait mind jobban politikájuk támadó jellegének fokozására, háborús hisztéria légréknek felidézésére, sőt, alapozzák. E módszerek közismertek. Mennél jobban lármáznak az új háborúra uszító urak, annál jobban eltávolítják maguktól az összes országok egyszerű embereinek

felszámolják a kapitalisták és a földesurak ellenállási kísérleteit

Ugyanesek akkor győzelmet arattunk a külföldi beavatkozók fölött, akik megalakították „a 14 állam” báb-, szövetségét” és akiket megverve, meghírsítottuk kísérleteiket a polgári-földesurak hatalom visszaállítására Oroszországban. Ezután a bolsevik párt főfeladata az volt, hogy legyőzze a hosszantartó polgárháború által előidézett gazdasági nehézségeket.

Ellenségeink azt mondták: „A bolsevikok csak rombolni tudnak”. Hányszor kapituláltak nékül földesurak és kapitalisták nélkül nem lehet nemzetgazdaságot újjáépíteni. Lenin és Sztálin Pártja ezekre az állításokra a szocialista iparosítás bolsevik-tervével, a győzelmes sztálini öt éves tervekkel válaszolt, amelyek átváltoztatták országunkat. Ezután azt ívekezték megjósolták, hogy „a bolsevikok kitérik a nyakukat a parasztkérdésben”, hogy a mezőgazdaság szocialista átváltoztatása lehetetlen Sztálin elvtárs vezetésével, a bolsevik Párt ezt a kérdést megol-

dotta. A zsirosparasztágot — mint osztályt — felszámolta és megvalósította a milliányi parasztgazdaságok kollektivizálását, megteremtve ezáltal a mezőgazdaság fokelmelésének és a parasztság életszínvonalának gyökeres megjavításának mindaddig ismeretlen feltételeit.

Mindazonáltal-kulások eredményeképpen elértük, hogy a munkások és parasztlak szövetsége magasabb fokra emelkedjék, átalakulva a szocialista társadalom erkölcsi-politikai egységébe, amely pártatlan példa a világ történelemben.

E feladatok megvalósítása során a Párt nem egyszer találkozott az osztályellenesség ügynökeinek ellenállásával, trükkös képpel a trockisták és burzhuazisták részéről. Megtisztítva magát ezektől, a bolsevik Párt még jobban megszilárdult és Sztálin elvtárs köré tömörült.

A Nagy Honvédő háború eseményei mér életlenek élnék mindnyájunk emlékeztetőben.

Sztálin a háznák védelméért folytatott harc élére állt

kezébe vette a baráti országok hadseregének vezetését és a szovjet nép győzelmet aratott a német fasizmus és csatlósai fölött. Azt hitték, hogy a Szovjetunió elszegényedik és meggyengül, de az ország a nagy honvédő háború ideje alatt még jobban megerősödött. Arra számítottak, hogy a háború után a Szovjetunió a főbb kapitalista államok függősége alá kerül, de a szovjet állam ma is, mint azelőtt, független sztálinista külpolitikáját folytatja, a szovjet nép érdekeinek és a nemzetközi biztonaságnak szemérvét tartásával.

A háború befejeződött. Áttérhetünk a béke munkára. A Szovjetunió tulszámnyalta a háború utáni öt éves tervet.

Es más országok is ráléptek és előrehaladnak a szocializmus útján. Ma a polgári vezetők között különböző képtelen „felfedezések” terjedtek el — félnek országunk sikereitől, a Szovjetunió kibontakozó gazdasági lendületétől. Ez a

körülmény nem kényszerítheti arra a szovjet népet, hogy csökkent-

Más a helyzet a Szovjetunióban, ahol megerősödött a szocialista társadalmi rend, amely kiapadhatatlan forrása államunk ereje növekedésének, a munka iránti lelkesedésnek és a szovjet emberek szellemi lendületének. Országunkban mind a nagy, mind pedig a legkisebb dolgokban megötszik a Kommunista Párt irányítását és mozgató akaratát, azé a Kommunista Párté, amely nem ismer leküzdhetetlen akadályokat.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom története a szocialista pártunk leninista-sztálinista vezetését, amely megnyerte a szovjet nép határtalan bizalmát és szeretetét.

Népeink a többi népek között megötszik elő helyet foglalt el a történelemben és bebizonyította, hogy a Kommunista Párt és a nagy Sztálin vezetés alatt nagy, mindig újabb tetteket képes végbe-

vinni.

Éljen szovjet hazánk — országunk népi barátságának és dícsőségének bástyája!

Éljen a bolsevikok nagy Pártja, Lenin és Sztálin Pártja, a szovjet nép harcokban edződött élcsapata, győzelmeink kezdeményezője és megszervezője!

Lenin zászlaja alatt, Sztálin vezetésével — előre a kommunizmus, győzelméért!

Járásbizottságokat létesít

a MNSz kolozsmegyei végrehajtó-bizottsága a szervezeti élet fokozására

KOLOZSVAR. — A MNSz kolozsmegyei végrehajtó-bizottsága a napokban munkaértékelést tartott. Ennek keretében három havi munkatervet készített. Végrehajtása során legsürgősebb feladatnak a járási bizottságok újjászervezését jelölté meg, amelyet a végrehajtó-bizottság tagjai helyszíni gyűlések szervezésével — részben függetlenül, részben önkéntes cselekvő tagok megválasztásával — szerveznek meg.

A végrehajtó-bizottság gyűlésén elhangzott jelentés megállapította, hogy az új vezetőségek megválasztása óta a helyi szervezetekben lendületes munka kezdődött. Az egyre fokozódó szervezeti élet szükségessé tette, hogy a helyi szervezetek felmerülő kérdései, így az egyre jobban előeső osztályharc vétele, a tagok politikai nevelését, szervezeti nehézségek megoldását és a lendületes szervezeti munka elősegítését, a felállítandó járási bizottságok irányításával oldja meg. Feladata lenne a bizottságok: egyrészt munkaterv készítése és annak

végrehajtását ellenőrizni, tanácsadás és a nehézségek leküzdésére segítségnyújtás, másrészt — és ez a fontosabb célja a bizottság életre hívásának — a helyi szervezetek vezetőségének és a tagok politikai nevelése, új tagok szervezése és általában a szervezeti élet fejlesztése, végül pedig szorosabb kapcsolat kiépítése a járás valamennyi helyi szervezettel.

A bizottságnak öt tagja lesz, akiket a területi egység és a szervezetek száma arányában függetlenül a cselekvőkörből és a helyi szervezetek legmozgékonyabb, legtevékenyebb tagjaiból választanak. A bizottság vezetője a járási felelős lesz.

A kolozsmegyei végrehajtó-bizottság tagjai a tegnapi nap folyamán a helyszíne kiszállva, megkezdtek a tervezett bizottságok életre hívását. A megye kiterjedt járásának székhelyére kijelölt járási értekezletet keresték fel. Feladata lenne a bizottságok: egyrészt munkaterv készítése és annak

Az IPEIL fokozott munkával kell hozzájáruljon

Kolozsvár tűzifa ellátásához!

KOLOZSVAR. — Előző számunkban megírtuk, hogy átszervezték az „Exportlamm” kolozsvári kirendeltségét, a hibák kiküszöbölésével biztosították Kolozsvár tűzifaellátását. Az „Exportlamm” háztáján megkezdte a bajok, a kezdeti nehézségeket leküzdve a vállalat teljes mértékben be tudja tölteni hivatását.

Igy rövidesen a kolozsvári raktárakban lesz az a 10 ezer vasúti kocsi-kapaszkodás, amit a miniszterium által ki a város téli tüzelőanyagellátásának fedezésére. E mennyiség nagysága már a kitermelőhelyek vasúti állomásain vár elszállításra. Kevés az az erdőterület, s ennél kevesebb az erdő, amely még kitermelésre vár.

A fa kitermeléséhez miniszteri engedély szükséges. Ezt az okiratot a miniszterium heterjesztett írásként alapján boosátja ki. Az IPEIL, a fa kitermelésére és felállítására a vállalat feladata az, hogy az engedély kéréshez szükséges iratokat kiállítsa és a miniszteriumba küldje. Az IPEIL a kitermelésre szánt erdőket, kiemelkedő a kitermelhető fákat s fel kell értékeljen a kivágandó mennyiséget, majd eszközölni a kiter-

melést. Kolozsvár környékén még a nyár folyamán 3 erdőterületen kellett volna elvégezni ezt a munkát, hogy a kitermelést még a kora tél folyamán eszélőzni lehessen. A város közelében közelében 120 vasúti kocsi fát jelent ez, távolabbi körzetben pedig további 900 vasúti kocsiakománnyal.

Az IPEIL csupán a napokban, november 8-án terjesztette fel az engedély megszerzéséhez szükséges iratokat Bukarestbe.

Nem kétséges az, hogy az engedély rövid idő alatt megérkezik. A kitermelés azonban már késik. Beállott az esős idő, közeledik a tél s a város dolgozóinak idej ellátására szükséges közel 1000 vasúti kocsi fa még az erdőben áll, lábán. Ha belátható időn belül ki is termelik, a fa szárádása már nincsen biztosítva. De, hogy ki tudja használni, langyosabb időt ki várjuk nehézséges, az IPEIL kirendeltsége vezetőségének haladéktalanul meg kell tennie az előkészíteteket a fa kitermelésére. Szükséges a város dolgozóinak erdőterületen, hogy faja randóságuk utolsó tétele — mert azt kívánja fedezni a szóban s fel kell értékeljen a kivágandó mennyiség — lehetőleg még a télen megérkezzenek.

Az Állami Magyar Színház és Népopera közleményei

Zsuffolt ház tapsolta, nevette, élvezte végig az OCSKAVAS NAGYBAN ötödik előadását, mely egy időre lekerült a színpadról. Csütörtöktől, mártól kezdve újra megelevenedik színpadunkon az ócskavas király és ostobácska barátságos története, Bura Margit, Sarlat, Senkálcsky, Lantos, Szendrey kitűnő együttesében, hogy ezután váltakozva fusson a szovjet népi nagyszerű bemutatójával, a LEANYNEZŐ-vel. — Ajánlatos a jegyeket a színház pénztáránál vagy az Agitot főtéri trodájában előre megvásárolni, mert mindkét darab előadásai iránt tömeges érdeklődés mutatkozik. Az OCSKAVAS NAGYBAN ma, csütörtökön és szombaton van műsora, míg pénteken a LEANYNEZŐ tölti ki a műsort.

Az e heti ifjúsági előadás a nagy sikerrel folytatott Szimonov-darab, AZ OROSZ KÉRDÉS lesz, amely előtt Jordáky Lajos mond bevezetőt.

Megkezdődtek a V térek és hősök próbái

Egyidejűleg a színház próbaterméiben javában foltnak a próbák Gergely Sándor VITEZEK ÉS HŐSÖK című izgalmasan érdekes darabjáról, mely a Szovjetunióban hatszázalékos előadást ért meg és a budapesti Bolvárosi Színházban legutóbb közel száz előadásban került színre. A VITEZEK ÉS HŐSÖK-et nálunk Kőmíves Naon Lajos rendezte és szereposztásából annyit már is elhatároztunk, hogy a nagy Esterházy Finna Márta, Esterházy Flóra Jenő, Kovácsot Senkálcsky Endre, Kovácsné Gáll Alice, a reménytelenül Perényi János, a hadbíró-úrnaon Lantos Béla személyesíti meg, de a többi szerepek is a legjobb kezekben vannak.

KOLOZSVARI ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS NÉPOPERA MŰSORA:

Csütörtökön este fél 8 órakor: Szombaton délután 4 órakor: AZ Állami Magyar Színház fellendülésével: OCSKAVAS NAGYBAN. Bérletszám: 100. Jegyek sorszáma: 100. Pénteken este fél 8 órakor: LEANYNEZŐ. A bérlet: Jegyek sorszáma: 107. Szombaton este fél 8 órakor: OCSKAVAS NAGYBAN. Bérletszám: 100. Jegyek sorszáma: 109.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknek F. soc. 2249 szám alatt.
Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak
évi előfizetési díj 5000 lej. Postafeliratokérti csekk száma: 40 625.

Uj iskola — új elemisták

A volt Marianumban a földszinten állami elemi iskola működik. A valamikor „legelőkelőbb” elemiből népiskola lett, s a gazdag, elkényeztetett kislányok helyett kisemberek, proletárok gyermekei ülnek a padokban.

A második osztályba nyitunk be, Péterffy Emilia tanítónő osztálya ez. Épp most volt a kislányoknak ARLUS ülése. Van kulturfelelősük, szervező felelősük, pénztárosuk. Nincs más illúzió a pénztáros azt mondja, hogy ő lesz a „pénzbeszedő”, Szilágyi Erzsike a kulturfelelős pedig a sarokban levő ARLUS falijátszóra mutatva így szökött:

— En vigyázzok majd az ARLUS-ra!

Balogh Irén a szervező felelős. Most már tisztában van feladatával s a gyerekek is tudják, hogy a titkos szavazás miképpen történik. Néhány hete, mikor megválasztották a vezetőséget, kis bajok voltak: négyöt szavazatot is leadott egy-egy kislány a kedvencére. Most már tudják, hogy ez nem lehet.

Rajzaikat mutatják felkendezve. Iskolai felvonulás, gyárak, melyeknek kéményéből fekete kigyóként száll a füst. Házak, gyerekek, munkások. Az élet és a munka gyermekraj okban.

Valamennyien dolgozó gyermekei. Siklódi Illdikó apja asztalos, Nagy Annáé vasutas, Plank Évié ruhafestő, Barabás Györgyié könyvkötő, Balogh Annáé gépkocsivezető, Székely Erzsikéé postás, Székely Illdikóé gyári munkás, Kovács Katóé gyári munkás, Győri Eváé szücs, Mezei Magdáté hegesztő. Bordás Piroška szomorúan mondja:

— Nekem nincs édesapám.

Mire a ragyogószemű Nagy Eni-ő, kinek kiskereskedő az édesapja, így felel:

— De van mostohaédesapád, mit beszélés?

Kacamak. Az új inguenek haladászellemei iskola boldon kisdíákját. Otakünn a marianumi két márványkorkák mintha szobhron csillagának Mintha tudnák, hogy a teremő, valóságos élet költözött hideg kövek közé...

A VÁRMEGYEI KERESKEDELMI IGAZGATÓSÁG FELHÍVJA AZ ÉRDEKELT ÜZEMÉNYEK FIGYELMÉT, hogy akik a dolgozók részére igényelt burgonyát még nem váltották ki, a jelen közlemény megjelenésétől számított 24 órán belül váltásuk ki, mert ellenkező esetben igényjogosultságukat elvesztik és így a dolgozók burgonyaelállítás nélkül maradnak. Az ide vonatkozó rendelet értelmében a földesleges burgonyakészletet a megyében osztják szét, ott, ahol szükség mutatkozik. A fentiek be nem tartásáért a megbízott felelősök viselik a következményeket.

A DOHÁNYTÖZSDÉK SZÁMÁRA a hivatalos lap november 8-i számában megjelent miniszteri rendelet értelmében 6000 lejről 5000 lejre, míg a társas körök részére 8000 lejről 7000 lejre csökkentették a celulozidból készült römikövek árát.

ÜNNEPÉLYES KERETEK KÖZÖTT helyezték üzembe a kaláni Victoria magas kohót, melyet a kaláni vasművek dolgozói rohammunkával építettek fel a Nagy Októberi Szocialista Forradalom tiszteletére.

A COMCAR ÁLLAMI VÁLALAT az elmúlt hét folyamán 40 új fűvelosztó központot létesített a fővárosban. A huszalosztó központoknak legnagyobb részét a munkásnegyedekben állították fel, hogy a dolgozók lakóhelyük közelében szerezhesék be a húst.

TRAGIKUS KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT halt meg dr. Boros Lipó temesvári orvos 77 éves korában. A lakásán felrobbant borszeszes üveg lángjai harmadfoku égési sérülést okoztak testén, minek következtében 24 óra múlva kiszáradt.

A MNSZ HIREI

Kolozsvár

November 11-én, csütörtökön este 7 órakor a III. kerület szervezői gyűlése a Böszörményi-utca 12—14. szám alatti székházban.

Este 7 órakor a IV. kerület szer-

vezői gyűlése a Hídelvel Református Egyházközség Horea-ut 53. szám alatti nagytermében.

November 12-én, pénteken este 7 órakor szervező, közművelődési, sajtó- és propaganda, pénzügyi bizottságok ülése a Molotov-utca 10. szám alatti székházban.

JÓL SIKERÜLT KULTURELŐADAST rendezett Krassóországon a Magyar Népi Szövetség ifjúsági csoportjának műkedvelő gárdája. A előadás alkalmával került sor a nenn-rezen lezajlott sportverseny győztesének a megjutalmazására. Következő nap az ifjúsági csoport ünnepélyes keretek között Koszoruza meg Molnár Bertalan 1848-as szabadságharcos sírhantját.

INTEFŐN REGGEL NYITOTTAK MEG Temesváron a Boga állami élelmiszerüzletet. Temesvárnak a Romlacta üzlete mellett ez a második élelmiszerüzlet árusító üzlete.

A KERESKEDELMI IGAZGATÓSÁG KÖZLI az érdekelteket, hogy november 15 és 20 között rendkívüli esetekben újabb fegyvereket boccát ki a vármegyeháza 6. számú szobájában 8 és 14 óra között. Azok, akik mindeddig fegyverüket még nem vették ki, ez alkalommal átvehetik. A fegyverek átvevőinek a kolozsvári lakóhelyükön kell benyújtaniuk az újlapot a Szabadság-tér 22 szám alatti üzletéből szerezhetik be.

INZULTÁLTA A RENDŐRT — FOGHÁZBA KERÜLT. Tegnap a piacotérén Krajnik Péter szabóját a rendőr egy gyanúsán viselkedő egyént szólított fel igazolásra. Az ismeretlen ember megtagadta a szózatlatát teljesítő rendőrt. Lefordították és átadták az ügyészségnek. Ott kiderült, hogy a hűvesvő ü férfi Cefan Lajos váradlakóval azonos. Kihallgatása után elzetes leförtörtatásba helyezték.

* FIGYELEMI Hegyesdombi és zsidali földtulajdonosok saját érdekében fontos rendeleti ügyben jelenjenek meg folyó hó 14-én, vasárnap délután 5 órakor Máramaros-utca 46. szám alatti kulturházban. Agácsi Lajos elnök.

Világosság

A nemzetközi diákhét keretében

A temesvári Politechnica Kolozsváron, a BEAC és az U sporto oi Bukarestben szerepelnek

KOLOZSVAR. — A nemzetközi diákhét keretében Kolozsváron és Bukarestben nagy sportünnepek lesznek. Erdély fővárosában vasárnap délután háromnegyed 3 órakor ünnepélyes keretek között játszik le a temesvári műegyetemi csapat, a Politechnica és az Universitatea NB I-es találkozóját. Előzőleg 1 órakor a Dermata—Minerul (Lupény) mérkőzést játszik le.

Bukarestben a röp- és kosárlabda, továbbá az asztali tenisz versenyeket tartják meg, melyre meghívták Kolozsvárról a BEAC kosárlabda, az U röplabda, a Dermata női kosárlabda és a KKASE férfi asztali tenisz csapatát. A két egyetemi csapat mint Kolozsvár főiskolai válogatottja, már az új név alatt KESE (Kolozsvári Egyetemek Sport Egyesülete) indul a bukaresti összes sporteseményeken.

Kosárlabdacsapata, amely ma az ország legjobb együttese, a következő összeállításban utazik a fővárosba:

Deák, Marosi, Asztalos, Russu, Bodoni, Gamenczi, Danszku, Serban, Tólas, Moldovan és dr. Kovács.

A röp- és kosárlabda csapat összeállítására a következők:

Fulger, Tolan, Macavei, Malide, Stovca Joanovici és Bena.

A két egyetemi csapat a péntek

Az U tenisz a RNK kupáért

Szerdán a következő eredmények voltak a RNK kupáért folyó asztali teniszmérkőzésekben:

Gutenberg—Dermata 5:2.

KKASE—Fűsök 5:0.

Gutenberg—Fűsök 5:1.

Szombat délután a KKASE Molotov-utcai helyiségében délután 4 órakor KKASE—Gutenberg, délután 5 órakor KKASE—Villamosművek, A Gutenberg December 30-utcai helyiségében délután fél 6 órakor Dermata—Textila, délután 7 órakor Dermata—Villamosművek.

Vasárnap kezdődnek a RNK asztali tenisz klub egyéni küzdelmei

KOLOZSVAR. — A csapatbajnokságok után, vasárnap megkezdődnek a RNK asztali tenisz kupa egyéni küzdelmei is, melyet egész napon át a volt unitárius kollégium tornatermében rendeznek meg.

A sorsolásokat péntek este 7 órakor az OSP helyiségében tartják meg az összes egyesületi vezetők jelenlétében. Az egyéni bajnokságokon 12 egyesület legjobb női és férfi versenyzői indulnak, akik közül az első négy helyezett jut a bukaresti országos bajnokságok döntőjébe. A benevezési díj személyenként 100 lej.

Sport híradó

A RNK LABDARUGÓ-KUPA 8-as fordulóját november 18-án, szombatonként játszik le. A mérkőzés győztesei a tavaszi idényben az NB I-es csapatokkal kerülnek össze.

A VIVÓ SZÖVETSEG az NB megindulásával a következőket nevezte ki a kolozsvári vivókörület élére: Dr. Hintz György, Nicuau Nemesio örmagy, Löwy Miklós, Köcsy Márton és Kovács István.

BÉCSBEN vasárnap játszik le az első idény egyik legerősebbnek tekintett labdarugómérkőzését. Ausztria válogatottja Svájc ellen szerepel.

OSZTRIGORSZÁGOK jékorongválogatottja 5:3 arányban győzött Anglia válogatottja ellen.

A KOLOZSVÁRI SI-KERULET mérkőzést este 7 órakor játszik le az U sporto oi kerületében, az összes egyesületi versenyzők részvételével.

déli Rapid vonattal utazik a fővárosba, a Dermata női kosárlabda és a KKASE asztali tenisz csapataival együtt. A börtényiárik Kristye I., Ros-tás, Kristye II., Tellmann, Vajda, Bereczky, Kiss, Zagoni, Dán és Török, a KKASE pedig Paneth, Dia-

mandstein és Magyar összeállításban veszi fel a küzdelmet.

A bukaresti csapatok közül az Universitatea, Telefoane, Godeanu és a Caciuc csapatai vesznek részt a szombat—vasárnap sportünnepek gen.

A Iupényi Minerul az NB II. élén

Az NB II. második csoportjában vasárnap több meglepetésszerű eredmény eredmény volt. A Dermata, Surianul és a nagybányai Sportul Muncitoresc idegen pályán szerzte meg a mérkőzés mindkét pontját. A bajnokság élére a Iupényi Minerul csapata került, mely 4:1-re győzött vasárnap az aradi CFR ellen.

Az NB II. első csoportjában nagy harc van a bajnokságért. A sepi-szentgyörgyi Textila, mely vasárnap 2:2-re játszott Galacon a CFR-rel, most az ARLUS (Bacau) és a CFR (Galac) csapatával együtt 12 ponttal vezet a bajnokságban. A bajnokság érdekessége, hogy az első és hetedik helyezett között csak két pont különbség van.

Az NB II. második csoportjának állása a 9-ik forduló után a következő:

1. Minerul	9 6 1 2 22:14	19
2. Aurul	9 5 1 3 11:12	11
3. CFR (Arad)	9 5 1 3 19:14	11
4. Dinamo (B)	9 4 2 3 18:15	10
5. CSMB	9 4 2 3 15:15	10
6. Metalchimic	9 5 0 4 20:16	10
7. CFR (T. Sev.)	9 4 1 4 15:13	9
8. Dermata	9 3 2 4 11:15	8
9. Sodronyipar	9 2 4 3 16:14	8
10. CAMT	9 2 4 3 19:18	8
11. CFR (Várad)	9 3 2 4 18:18	8
12. Surianul	9 3 1 5 10: 9	7
13. CFR (Szatm)	9 3 1 5 12:18	7
14. Solvay	9 3 0 6 11:26	6

Gyulafehérvár női és férfi tornászválogatottja Kolozsváron

KOLOZSVAR. — A Dermata Sport Egyesület női és férfi tornászcsapata, 14 nappal ezelőtt Gyulafehérváron 487.10.327.10 arányban győzött a város válogatottja ellen. A börtényiárik vezetősége november 14-ére visszavágó mérkőzésre hívta meg a gyulafehérváriakat, akik között több igen tehetséges versenyző van.

Bedő, Komlósi, Gölner, Mártonffy, Janka, női csapata pedig Bikás, Berki, Király, Gyárfás, Szabó I. és Szabó II. összeállításban szerepelt Gyulafehérváron, de a vasárnapi versenyen az összes élvonalbeli versenyzők is felvonulnak. A két csapat találkozója vasárnap délelőtt a volt unitárius kollégiumban rendezik meg.

12 város csapatának részvételével

November 26-án kezdődnek meg az országos tornász bajnokságok küzdelmei

BUKAREST. — Az országos tornász bajnokságok küzdelmei, 12 város csapatának részvételével november 26-án kezdődnek meg. A bajnokságban Bukarest, Kolozsvár, csak az erdélyi városok csapatai Brassó, Nagyszében, Gyulafehérvár, Nagybánya, Nagyvárad, Marosvásár.

A Szovjetunió a vitorlázó repülés hazája

Most volt 25 éve annak, hogy a szovjet repülésben bevezették a vitorlázó repülő sportot. A nap jelentőségének méltatására a „Csikals” központi szovjet repülőklub kiállította szervezett, amely a Szovjetunió vitorlázó repülősportjának fejlődését mutatja be. Október 22. és 24. között tudományos és műszaki előadásokat is tartottak, amelyeken a vitorlázó repülőgépek terveinek és kivitelezésének kérdéseit vitatták meg, a vitorlázó repülő vezetéseinek módozatait, az oroszországi vitorlázó repülés történetét, stb. A Szovjetunió a vitorlázó repülés hazája. Az első vitorlázó repülést már a 18. században egy Rijazan-környéki paraszt hajtotta végre. A múlt században számos kiváló tudós, közöttük Nikolaj Zsukovszki, az aerodinamizmus megalapítója is sokat foglalkoztak a vitorlázó repülés fejlesztésével. Ennek az évszázadnak a kezdetén, amikor Oroszországban a repülés még csak gyermekcipőit járta, sikeresen hajtotta végre a vitorlázó repüléseket. Az első szabad és kormányozott vitorlázó repülést ezélt 40 évvel Zsukov és Rosszinszki hajtották végre. 1910-ben Veksin Grigoret vitorlázó repülőnek sikerült 436 percig a levegőben maradnia és ezzel megdöntötte az első világrekordot. 1913-ban Dobrolovszki 100 méter magassáig repült fel vitorlázó repülőgéppel. Ez volt 10 éven keresztül 1923-ig a világrekord.

A Szovjetunióban már 25 évvel ezelőtt kezdett tömegsporttá fejlődni a vitorlázó repülés. Azóta a szovjet vitorlázó repülők állandóan a repülés világmestereinek vonalaiban állnak. A Szovjetunióban valószínűleg meg az első vitorlázó repülést vihar idején, a magassági repülés mutatóvá nyalt és a vonatszerű repülést. A háború után, a vitorlázó repülőklubok és központok nagyrészt helyreállították. Az ifjak és fiatal lányok ezzel sajátították el a vitorlázó repülés gyakorlatát. Egy moszkvai fiatal repülő, Vaszilij Pavlov, nemrég megdöntötte a zárt háromszögben való vitorlázó repülés sebességi világrekordját. A Szovjetunió eddig 13 világrekordot ért el a 18 világrekordból, amely a nemzetközi légi sportszövetség csúcsteljesítmény-táblázatán szerepel.

Az egyre élesedő osztályharc megvívására készülnek fel

a MNSz kolozsvári vezetőképző iskolájának hallgatói

KOLOZSVAR. — A napokban nyit meg a Magyar Népi Szövetség országos közpónja által szervezett negyedik kolozsvári vezetőképző tanfolyam. A „Szövetség” Hítteljesítkezést Molotov-utca 9 alatti székháza második emeletén elhelyezett iskola előadásainak szünetében, az öt különböző meggyéből idesereglett tanulók csoportokba verődve beszélgetnek. Kíváncsian csatlakozunk az egyik csoporthoz, hogy tanuj lehessünk beszélgetésüknek. A szót Berniczky Sándor máramarosmegyei hallgató vitte. Előnkben magyarázta a napokban hallottak alapján az élet keletkezésének materialista elméletét.

A múltban az iskolákban gyermekmesével akarták megmagyarázni az élet keletkezését. Már kiskoromban hite lenül hallgattam, mert nem elégtelt ki a válasz. Mostanáig pedig nem volt alkalmam helyes feleletet kapnom, de most világos előttem, mert már ismerem a fejlődés következtetés törvényét. Az élet keletkezésének megértése újabb kérdéseket világít meg, amelyeket eddig ferdén láttam.

Ma tisztán kell látnunk — mondja Bányai János kajántói földműves hallgató — mert csak így valósíthatjuk meg a csikszere-

redaj szász intézőbizottság határozatait úgy politikai, mint szervezeti téren. Ezt a tisztánlátást akarjuk tüköle esíteni magunkban és ezért vagyunk itt. Küzdeni csak így lehet, már pedig ma országoszeretle kérelhetetlen harc dúl a mult világ csatlósai és a jövőért küzdők között.

Visszagondol arra a nagy harcra, amelyet községben nemrég, a MNSz választásokkor, a nagygazdakkal eredményesen vívott a község szegény dolgozó rétege. Látja azt az utat, amelyet még meg kell tenniük, amíg megvalósul a végső cél: a szociális állam megteremtése. Ennek a harcnak irányítására felkészült vezetőkre, a nép többségét képviselőkre vár kemény munka. Ezért vannak itt a vezetőképző tanfolyamon falvak hányai-jánosai, többségben dolgozó földművesek.

A tanfolyamon vállalt munka is komoly erőpróba. Normasak új kérdéseket, hanem új fogalmakat tanulnak meg. A tanulás nehézségein túl szembe találják magukat a mult sőtét kísértő szellemével is, amikor egy-egy kérdést újra és újra bonkés alá vesznek a szemináriumok alkalmával. De a tanulás során egyre izmosodó tudás és felvilágosultság fényénél egyre több és több dolgot látnak helyesen.

Mire készülnek a hallgatók?

Nem furesa, szokatlan, hogy iskolás fegyverrel kell tanulni, esendben lenni, közösen élni? — kérdezzük.

Eleinte szokatlan volt — válaszolja Székely Károly marosújvári hallgató —, de most már megértjük, hogy a komoly elmélyült munkához hozzátartozik az önként vállalt fegyver. Nagyon jó arra, hogy a kollektív munkafegyvert kiaknássa bennünk.

Egészen jól esik az az öntudatos válasz, amellyel felelnek egyes kérdéseinkre.

Igy ismerkedünk meg Usoni Mihály közhalmi járási felelőssel. Ő az egyre erősödő osztályharc sikeres vezetője és győzelméért akar szellemi fegyverrel felvértezve visszatérni járásába. Benkő Eteleka tordamegyei sajtó- és propagandista a szocialista állom kialakításáért fényt akar vinni megyéje egész dolgozó számára. Laszlo Emeric gyau hallgató a kétkézi munkásság és a földművelés szövetségének örök barátságáért akar harcolni.

Hozzájuk hasonlóan a többiek is mind tanulni akarnak. Enélkül hiába minden. Olvas mint a lége építést vár. Alap-

hiányában esszedből.

SOHA NEM TAPASZTALT SÓVÁRGÁSSAL

Acél Ferenc, a tanfolyam vezetője büszkén tekint a hallgatókra, akiket nem önző érdek, hanem a község iránti érzés hozott ide. Elmondja, hogy soba nem tapasztalt sóvárással vetik a tanulásra magukat a falvak dolgozó földművesei.

Megtudjuk azt is, hogy a MNSz országos vezetősége a tanfolyam hallgatói számára 820 könyvből álló könyvtárat küldött, amely 127 különböző szerzőnek a műve. Büszkén mutatja. Mi pedig örömmel látjuk a munkásosztály nagy ideológusainak, Marxnak, Engelsnek, Leninnek és Sztalinnek halhatatlan értékű műveit. De ott sornokoznak a Román Munkáspártnak kiadványai és brosurái, valamint a Magyar Népi Szövetség országos központjának kis füzetei is.

Ezek a fiúk és leányok olvasósk ezeket a könyveket — mondja Acél Ferenc. — Olvassák önmagukért, nem kényszerből. Látom nap-nap után, hogy több és több kérdés érdekl. Maguk vetik fel a kérdéseket és maguk is segítenek saját maguknak azokat megoldani.

Elmondja, hogy naponta önkéntes újságolvasási óra van. A tanuló melletti kis szoba egyik sarkában ott látjuk a Scanteia, Igazság és Világosság napilapok egy-egy példányát. Az egyéni olvasás alapján hetente egyik hallgató sajtószemlét tart az elmúlt heti sajtókban megjelent politikai, gazdasági, szervezeti cikkek alapján az aktuális kérdésekről.

Igy készülnek a kolozsvári vezetőképző iskola hallgatói a fokozódó osztályharcra a kiszákmányoló falusi nagygazdák ellen. Öntudattal követik a MNSz esikszereit kongresszusának határozatát, amely kérdések nevében jelölte meg a szervezeti élet fellendülését és ezen keresztül a dolgozó magyar tömegek életszínvonalának emelését. (—dsz)

Tódort megmentik

Tódort, a k'z mócgereket a „bágyje” vitte a karján a Rákóczi-uton. Nagyon messziről jötték, valahonnan a havasokból. Az öreg és jószívű bágyje kilométereket cipelte a négy éves k'z Tódort a vasútállomásig és kilométereket cipelte itt is a nagy és idegen városban. Néha leültek és kenyeret ettek. Ilyenkor Tódort fekdűt a bágyje daróc kabátján, mert álta nem tudta a lábán a gyöngösetől. Naggy-naggy beleg volt Tódort, azért hozták a városba. Valaki tanácsolta nekik, mert annimandták, elpusztul a kisgyerekek.

Itt a városban valaki a Rákóczi-uti menhelyre irányította őket. Dehát a menhelyre csak olyan gyereket vesznek fel aki végleg otmarad. S ha Tódortnak nem is él az apja, és szegény é: van anyja és bágyjeja, akik nem akarnak megválni tőle.

Itt, a Rákóczi-uton akadt össze Tódort egy idegen asszonnyal. Az asszony a RDNSz tagja volt. Azonnal látta, hogy Tódortnak klinikai kezelésre van szüksége. Elvitte hát a Gyermekvédő Ligához. Ott az igazgató jószívvvel segített Tódort. Azonnal telefonált a gyermekklinikára, ahol habár mindig ágyzúke van, a rendkívüli helyzetre és Tódort szegénységére való tekintettel, azonnal felvették a kisfiút.

Es ma a kis Tódort a gyerekkórházban van. Betegsége meg-

döbentő és sürgetően veti fel a falu további felvilágosításnak kérdését: Vitaminhiány. A kisfiút négyéves korában oly rosszul és helytelenül táplálták, hogy a vitaminhiánytól sebes lett a bőre, beteg a szeme, s a gyengeség leverte a lábáról. Sulya egy két éves gyermekének jeleit meg.

De Tódort megmentik. Szívesszavu orvosok és ápolónők veszik körül. Máris élénkebb, meggyógyult néhány nap alatt a szeme és a sebei sem látszanak már. Bágyjadt nem törődömségét kisfiús élénkség váltotta fel. Felül az ágyban és a szeme ragyog. Sok-sok friss gyümölcsre, vajra van szüksége.

Néhány éve elkallódott volna itt az emberrengetegben. Most a demokrácia embermentő finom hálózata révén fel emelték és nem ereszlik a betegségbe és pusztulásba. Mihut Tódort, négyéves, a havasokból egészséges ember lesz. Bágyjét pedig kioktatják, hogy a gyermeknek friss gyümölcsre van szüksége.

Ez az eset világosan mutatja, hogy az eddig magárahagyott falu egészségügyi megszervezése égetően sürögő feladat. A falusiak nem tudnak helyesen táplálkozni. A jövőben azonban bizonyára nem lesz több kis Tódort, aki vitaminhiány miatt súlyos betegség jeleit mutatja. (—on)

Igy emlékezett az Októberi Nagy Szocialista Forradalomra Nagyvárad dolgozó magyarsága

NAGYVÁRAD. — A „November 7” ünnepségei során, emlékeztető összejövetelt tartott a városi MNSz valamennyi körzete. Hat kerületben, messze a külvárosokban is, a magyar nép dolgozóit egyetlen emberként vonultak föl az ünnepre. Hat kerületben tartottak ünnepi összejövetelt. Ipari munkások, földművesek és értelmiségiek kéz a kézben vonultak a körzeti székházak felé. Közel kétezer főnyi tömeg hallgatta végig azoknak a történelmi eseményeknek imertetését, amelyek 31 évvel ezelőtt robbantották ki Leningrádban, az Októberi Nagy Szocialista Forradalmat. A városi MNSz színjátszó csoportjai időszerű műsorral vetítették vissza a történelmi mult eseményeit, amelyek a román-magyar-szovjet barátság kihangsúlyozásával pergették le. Lelkes és bizakodó hangulat uralkodott a zsufolt termekben. Harsányan éltették Sztalint, a világ dolgozóinak nagy tanító mesterét.

Kedves epizód az ONCSA-télepen. Apró gyermekek gyülekeztek. Amikor a MNSz vezetősége megérkezett, kórusban érdeklődtek:

— Bácsi kérem, lesz előadás? Az igenlő válasz után elviharzottak és percekben belül a telep magyar lakossága zsufolóság megtöltötte a székház termét. Székviték a hirt az előadás megtartásáról. Hasonlóképpen történt a hegyi és a kommandásréti kerületben is.

A KULTURA JEGYÉBEN...

A MNSz vezetősége bevezette, illetve megszervezte a kerületekben a szeminárium formájában megtartandó előadásorozatokat. Az előadásokat minden szerdán tartják meg. Aktuális politikai és szociális kérdések szerepelnek napirenden és igen élénk hozzászólásokkal dolgozzák fel a szönyegen heverő problémákat. Az oktató és felvilágosító szemináriumot igen sokan látogatják. Ez a szám hétről-hétre növekszik.

ÉRBOGYOSZLÓI KÉPEK:

A munkásakat győzelme a romok fölött

ERMELLEK. Mohón nyeli a kilométereket a gépkocsi a kigyózó országúton, amelytől jobbra-balra, amerre a szem ellát, szorgos kezek hintik szerte a kenyér magvát. A mélyen felszántott föld, kihasad, zsiros rögei közé hull az átdás, hogy téli pihenő után meg hozza dus gyümölcsöt a magvető munkájának. Traktorok dübörögnek, magvetőgépek csörrennek, vidám nótaszó mellett halad a munka...

A ró, bogárhátú falvak maradoznak el mögöttünk s lent a völgyben birkanyáj legel a még mindig dus őszi legelőn. Mozgalmas, színes élőkép változatos sorát vezet utunk, amelynek végén Boggyoszló.

stoppolunk a község nagyerén. Bámész gyermekek mustrálgatják a gépkocsit. Nem azért, mintha nem láttak volna még ilyet, hiszen a város közel hozta, már magához emelte a falut. A vasárnapi faluakciók erd-

ménye uton-utfélen megmutatkozik. A gyermekek a kocsi márkájáról fogadkoztak. Egysem nyert valamennyi elalálta...

Cik menjünk arra egyenesen, aztán forduljunk balra, az alsóvégen megtaláljuk a malmot — magyarázza értelmesen az okos szemü falusi gyermek. Könnyű volt rátalálnunk az impozáns épületre. Befordultunk az udvarra. Kovács Albert a malom munkásigazgatója élénk stietett. Nem mondott semmit, de amit láttunk, az önmagáért beszélt.

A munkásigazgató teljesen elhanyagolt állapotban vette át a nagy termelőképeségű malmot. Nem sokáig sopánkodott. Munkához látott. A szemétrakások eltűntek, helyükben parkirozott udvar díszült. Az épület külső és belső fala új köntöst kapott, a gépek hibátlanul működnek. Folyik a munka! Saját dynamo szolgáltatta az áramot a

malom egész területén. Most azon mesterkedik a munkásigazgató, hogy az egész falut ellássa villanyfényvel. Az ermelleki kis faluban is győzött a romok fölött a munkásukat...

JAKÓ ELEMÉR

Miért drága a városi piacon az étolaj?

NAGYVÁRAD. — Nincs és mégis van étolaj a városi piacon. Vagy mégdrágább a dolgozó számára, aki képtelen megfizetni az árat, vagy pedig volna olcsóbban, de miután nem jelentkezték reá „érdemesebb” vevők, egyszerűen eltűntek. A demokrátiikus hatóságok erőlyesen felléptek a sötét mesterkedésekkel szemben. Állandó megfigyelések és az ellenőrzések megtették hatá-

Tegnap elfoglalt a piacon Alerandru Mária, Jetter Mayer bukaresti és Teren Mária szalontal lakost, amikor nagymennyiségű étolajat vásároltak fel, hogy azt elszállítsák Bukarestbe. Az olajüzleteket, akik a dolgozó társadalom elől vonják el ezt az igen fontos közlelmzési cikket, a nagyváradit ügyészség előzetes letartóztatásba helyezte s az árut elkobozta.

A szocialista versenyek újabb eredménye Kolozsvárt

KOLOZSVAR. — Csak a napokban zárultak le a november 7-re megszervezett szocialista munkaversenyek. A versenybizottságok a verseny eredményeket még a legőbb helyen nem állapították meg, de napoként folyamatosan történik meg az eredmények kiértékelésével az elsőbbségek eldöntése.

A Breiner Béla és a Romania Muncitoare üzemek közötti november 7-re megszervezett szocialista munkaverseny 25.80 ponttal a Breiner Béla üzem nyerte meg.

A Breiner Béla üzem 7.33 százalékkal haladta túl a termelési tervet. A termelékenységet 9.7 százalékkal növelték, a termelési költségeket 2.17 százalékkal csökkentették. A hulladékot 3.5 százalékkal lerázták. A munkafegyelem terén határozott eredményeket értek el. A késéseket munkásonként

0.99 percről 0.55 percre szorították le. Ezzel szemben a Romania Muncitoare munkásai 8.25 százalékkal haladtak túl a termelési tervet, a termelékenységet 5.2 százalékkal emelték. A költségmegtakarításból 17.70 százalékos eredményt mutattak fel. A hulladékot 4.3 százalékkal szorították le. A munkafegyelem terén viszont a késések munkásonként 1.3 percről 2.1 percre emelkedtek.

Jóllehet, hogy a Romania Muncitoare dolgozóit a termelés terén szöbb eredményt mutattak fel, de a Breiner Béla üzemnél előálló nyersanyag hiány és a munkafegyelem nagytöke megerősése — ami a Romania Muncitoare-nál lanyhult — a versenyt javára döntötte el.

A Romania Muncitoare és a Kolibri üzemek között meg szervezett verseny hat ponttal, a Kolibri két pontjával szem-

ben a Romania Muncitoare nyerte. Mig a Romania Muncitoare versenyfeltételeinek egy — a munkafegyelem — kivételével eredményesen eleget tett, addig a Kolibri munkásai csak a termelést emelték és a munkafegyelmet erősítették.

A Szamos filgyár és a Sicilia vattázem közötti versenyt a Szamos nyerte meg. A Szamos munkásai 16 százalékkal többet termeltek, 36 százalékkal emelték a termelékenységet és 20 százalékkal csökkentették a hulladékot. A késéseket megszüntették. A Sicilia dolgozóit 13 százalékkal növelték a termelést, 12 százalékkal csökkentették a hulladékot, a termelékenységet viszont nem növelték. A késéseket nem lehetett megállítani, de a javulás észlelhető volt.

EGYETEMI HALLGATÓINK szorosabb együttműködésre törekednek a munkás ifjúsági szervezetekkel

Nemzetközi ifjúsági hetet rendeznek november 13-20 napjain

KOLOZSVAR. — Az iskolák államosítása nemcsak magában az tananyagban, az előadások módjában hozott változást, hanem ezzel az alkalommal megváltozott az egyetemi ifjak tevékenységének módja is.

Az ősz folyamán a bukaresti központi kiküldötték meglátogatták városunk egyetemi ifjúságának szövetségét (REFHOSZ) és eddigi tevékenységüket felülvizsgálva, működésüket politikai szempontból nem találták kielégítőnek.

A meg nem felelő vezetés következtében egyetemista ifjaink egész a vizsgálat napjáig nagy fontosságot tulajdonítottak a diákjelölti és adminisztrációs munkáknak. Ezzel foglalta le magukat, elhanyagolták a politikai nevelést.

Azóta megváltozott a helyzet. A mintegy 10 400 beiratkozott egyetemista közül ma már 7300 beiratkozott tagja van a REFHOSZ-nak. Ha a beiratkozások ilyen mértékben folynak tovább is, akkor rövidesen valamennyi egyetemista — természetesen csak azok, akiket politikai szempontból a bizottság kifogástalannak tart — tagjai lesz a diákszövetségnek.

Nagy és szép terveink vannak — mondotta Hutira Ervin harmadéves közgazdász, a diákszövetség főtitkára. — Amióta az IMSZ és a

FNTDR rámutattak hibáinkra és a vezetéseket átszerveztük — már a nemzetiségi kérdést is sikerült megoldanunk köreinkben.

Az új szellem jegyében ünnepelték meg a Román—Szovjet Barátsági Hetet, valamint november 7-ikét, mely alkalommal 1500 egyetemista vonult fel a város utcáin.

Problémáik megoldásánál nagy segítséget nyújtanak a többi ifjúsági szervezetek, valamint a Román Munkáspárt egyetemi tagozata.

Szoros együttműködést akarnak létrehozni a többi szervezetek ifjaival, többek között az MNSZ ifjakkal is, akiket eddig bizony — saját bevallásuk szerint is — nagyon elhanyagoltak.

Céljuk a kulturélet kifejlesztése és ugyancsak a többi ifjúsági szervezetekkel a kulturkapcsolat felvétele, hogy az egyetemi és munkás ifjak közti barátságot minél jobban elmélyítsék.

A sportot valóban tömegsporttá akarják kiszélesíteni az egyetemi ifjak minél nagyobb számban bekapcsolásával.

Mindezekon felül egyik legfontosabb céljuk, hogy irányítsák a tanulmányi osztályon keresztül a tanulmányi csoportok megszervezését, hogy minél tökéletesebben el tudják sajátítani az előadásokon leadott

anyagot. Például tíz-tizenötös csoportokban újra feldolgozzák kibővíttve a kapott anyagot megvitatják és ezekbe a vitákba bekapcsolják valamelyik tanársegédet vagy magát az előadó egyetemi tanárt. Így sokkal mélyebben és tágabb körben tudnak foglalkozni a kapott anyaggal, ami óriási előnyt jelent a tanulási szempontjából.

Most készítik elő a nemzetközi egyetemista hetet, melyet november 13—20 között tartanak meg. E hét keretében naponta kultur. és sport. előadásokat rendeznek, ismertetve szervezeti életüket és célkitűzéseiket, valamint a nemzetközi ifjúsági szervezetek tevékenységét és jelentőségét.

A tanügyi reformmal kapcsolatban elmondja Hutira Ervin, hogy azt az egyetemisták együtt feldolgozták és tudatában vannak a nagy változásnak, amit ez az új törvény a számukra hoz.

Már régen vártuk — mondotta — és tudjuk azt, hogy a'apos tudást kíván majd tőlünk Népköztársaságunk. Öntudatos hallgatóink fogadalmát tették, hogy komoly munkával és alapos tudással felfegyverkezve fognak egyesült erővel küzdeni a szocializmus mielőbbi felállításáért és Népköztársaságunk boldog jövőjéért.

Gyász emlékűnnepe rendezett a városi FIAPP

NAGYVÁRAD. — Kedden délután 6 órai kezdettel a volt politikai börtönzöttek és faji üldözöttek gyászünnepeket tartottak az Állami Színházban. A nézőteret zsúfolásig megtöltő közönség soraiban megjelentek mindazok, akik politikai hitvallásukért vagy faji hovatartozásukért átéltek a fasiszta pribékek börtöneinek, lágereinek borzalmaival.

A Népköztársaság, majd a szovjet himnusz intonálása után felgördült a függöny s a színen megjelent az a háttorzongató életkép, amely a sziguranca-börtönök hírhedt környezetét vetítette a maga élő valóságában.

Jean Ilie, a Román Munkáspárt biharmegyei tartományának titkára és Bugyi Sándor, a mezeyi bizottság tagja, román, illetve magyar nyelven

tartott emlékbeszédek során idéztek mindazt a szörnyűséget, amit a reakció és a fasiszmus zúdított a haladó szellemű világra. Ezek az idők soha többé vissza nem térhetnek, mert a munkásság és parasztság, a progresszív értelmiségiekkel egyetemben, megkötötték kezükbe sorsuk irányítását s igen élesen emlékeztek az örökre letűnt és egymást követő reakciós rendszerek, minden haladást elnyomó politikájára. Az ünnepség során mély kegyelettel adóztak a mártírhalált halt elharcosok emlékének, majd megemlékeztek Doftana szörnyűségeiről, arról, hogy a sors igazságszolgáltatása volt ez előtt nyolc esztendővel az a hatalmas erő, amely összedöntötte és eltüntette a föld színéről a rémületnek ezt a borzalmas hajlékát.

A gyászünnepeket az Internacionálé hangjaival ért véget.

A Demokrata Zsidó Népközösség kürtgárdájának vendégszerzése Krasznán

KRASZNA. — (Levelezőnkől.) A színmű. Dícséretet érdemelnek Weisz szilágysomlyói DZsNSZ kulturgárdája a napokban vendégszerelt Krasznán.

A változatos műsort Fucks dr. konferálta. Igen nagy sikert aratott „Mienk a gyár” című egyfelvonásos

A színmű. Dícséretet érdemelnek Weisz Jenőné, Fucks doktorné, Legmann Zoltán és Legmann Zoltánné, Löwinger István és a többi szereplők is.

A műsoros est után a vendégeket a krasznai DZsNSZ látta vendégül.

ANAS-VTEL

GYERMEK mélykocsi, sötét színű, kifogástalan állapotban, eladó. Móricz Zsigmond (Apaffy)-utca 36. 6003

ZEPHIR-kályha, 6 lyukkal, egy háromajtós szekrény és egy írógép eladó. Érdeklődni lehet 1—3 óráig. Bereg-utca 4. 6199

MODERN, díofurniros, nagyon szép, kombinált szekrény olcsón eladó. Érdeklődni: Kiss-utca 3., emelet. 2—5 között. 6210—6211

KERESEK megvételre jóállapotban levő babakelengyét, darabot kint is. Ciura-utca 2., földszint. 11—1 között. 6209

EBEDLŐBUTORT veszek. Idu, Stefan cel Mare-tér 10. 6231

SÜRGŐSEN eladó szép, beszarabiai perzsa női bunda. Horea 88., emelet, ajtó 19. 6202

EGY jömenetelű kávémérés a Széchenyi-téren azonnal eladó. Cim a kiadóban. 6215

FIGYELEM! Az állami kereskedelmi vállalat, „COMCAR”, keres megvételre jóállapotban levő Berkel mérlegeket, mézárós bárdokat, késeket, csontvágó fűrészt, busvágó tőröket és mérlegekhez mérőeszközöket. Érdeklődni: „COMCAR” iroda, Március 6-utca 1. szám. 6243

ELADÓ modern, francia hálószoba, íróasztal fotellel, kis asztal két fotellel, vitrines könyvszekrény. — Megtekinthető Fürdő-utca 10., földszint balra, egész nap, kivéve délután 2—5 között. 6247

TISZTA új férfi télikabát és egy jó férfiruha eladó. Szőkéné, Wilson utca 6. 6244

ELADÓ hajlított, jobbkitelű, modern, díofurniros, kombinált szobabutor, sima suszter varrógép, 3+1 rádió. Malom-utca 10., hátul az emeleten. 6245

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 3—5 lej. Legnagyobb hirdetés díja 10 szög 30—50 lej. Aláírt keresőknek szavanként 3 lej. Cim a kiadóban és jelígyes hirdetéséknél 20 lej pótdíj fizetendő. Házaság-levélezés szavanként 6—10 lej.

PIANINO, bécsi gyártmányu, jókárban, eladó. Cim a kiadóban. Gr. 51

EZÜSTROKA boát vagy keppet keresek megvételre. Ajánlatokat „Vétel” jellegre a kiadóba kérek. 6273

MODERN íróasztal székkel együtt eladó. Cim: Román asztalos, Kosuth Lajos-utca 50. 6273

„HALAL LEGYÖZÉSE”, az „Élet könyve” és a „Gondolaterők hatalma” című könyveket keresem Bicsérditől. Címeket a kiadóba kérem „Bicsérdi” jellegre leadni. 6272

ÚJ selyempaplan eladó. Macavei-utca 1. Fellegvár. 6268

FEHÉR steppe sportkocsi eladó. Wieder, Marx Károly-u. 9. 6281

BELGA óriás, csincsilla nyulak, anyák és fiókák, eladók. Monostor 42. Kálmánfal. 6262

GYERMEKKOCSI, fehér, steppe, kombinált, majdnem új állapotban, eladó. Babeuf (Eperjes)-utca 14. 6260

SÖTÉTSZÜRKE, hibátlan, gyapjú férfiruha, szmoking, 41-es új bakancsok eladók. Bethlen-utca 18. 6010

HARISNYA kórkötőgépet komplett tüffel veszek. Ajánlatokat részletes leírással és a géphez tartozó szerelések megemlítésével, valamint árjegyzékkel kérek „Alkalmi áron” jellegre kiadóhivataltba. 6277

PÉNZ! Könyveket állandóan veszek UHU, Molotov-utca 34., Kolozsvár. 6263

PHILIPS-rádió, 6 lámpás, eladó. Máramaros-utca 48. (Kerekdombon). 6258

EGY darab új paplan eladó. Dózsa György-utca 4. Máthé szobá. 6257

LÁNYI operakalauzt megvételre keresek. Dacia 4., ajtó 5. 6241

ELADÓ löszormatrac, kályhamelegítő, jégszekrény, zsirósbodón. Zápolya-utca 78/a. 1—4 között. 6279

EGY villamos lemezjátszó motor eladó. Cim a kiadóban. 6265

KERESEK megvételre egy jókárban levő, díofurniros ebédlőt. Székelyhidiné, Dohány-utca 4. 6271

FAJ farkaskutyák eladók. Moldova-utca 12. (Mócsok-utjáról). 6270

RÁDIÓ, 3+2, eladó. Hegyváros-utca 20. 6261

TÜKÖRREFLEX, Voigtlander Superb 35 Skopar lencsével eladó. Opera Studió, Molotov-utca 32. 6278

MEGVÉTELRE keresek: Borkabátot, bőrruhát, jókárban levő konyhaberendezést, antik szekrényt, ágyneműt, szőnyeget. Telefon: 28—06. 6274

DÓFA ebédlő, festett háló, antik komód, főzőkemma, gyermek íróasztal, három szék, szekrény, jutálynosan eladó. Kegyes műasztalos, Vörösmarty-utca 52. 6249

DEMIJONOK, 50 literesek, 400 literes vashordó, vörösréz üst, olcsón eladó. Vihály, Cloaca (Bánffy)-utca 3. 6249

FEKETE csikóbőr-bunda eladó. Dudaş Deleanu 46. szám. Gr. 52

ELADÓ új 30 literes zománczott vaslábas, egy nagy üst állvány nélkül, egy pléh kávéhellenző és egy modern hintaszék lábbihintetővel. Volt Trefort-utca 37. 6276

INGATLAN-LAKÁS

EGY kis kertés család ház eladó Kerekdombon. Érdeklődni Egyetem-utca 11. szám, ajtó 11., földszint. 6198

BEKÖLTÖZHETŐ, 3 szoba, komfortos családi ház 350.000 lejért eladó. Zápolya-utca 20. 6204

ELADÓ 3 szobás, kertés családi ház Pasteur utca 52. 6220

JÓL butorozott szobát keresek. 2—3 hónapra központban. Ugyanott egy asztal-tűzhely eladó. Berényi, Unió-utca 2. Gr. 50

EGYEDÜLÁLLÓ, idősebb asszony kis háztartást vezetne, teljes ellátásért, vidéken. Kádárné, Babes-utca 5. Trafik. 6266

JÓMEGJELENÉSÜ, intelligens házvezetőnő alkalmazást keres, egy vagy két személy háztartásához. Cim: Petőfi-utca 16., szuterin. 6278

ALLAST KAPHAT

KERESEK megbízható mindenféle állást. Weinberger, Marat (Leventei) utca 14. 6229

PERFEKT szakácsnő-mindenest 2 óri családhoz keresek. Bethlen 18. Kozmetika. 6010

HALADÓ kisárvomnak zongorát keresek, házhoz. Cim a kiadóban. 6267

KEZI himzőnőket keresünk. L'Art féhérneműszalon, Dózsa György 24. 6264

ÖNÁLLÓAN jólfűző háztartási alkalmazottat keresek. Cim: Frzsebet utca 8., II. emelet. Érdeklődni csak délután 2—5-ig. 6273

KÜLÖNFÉLEK

MENYASSZONYI ruhák, fátylak, koszorúk, fehér szőrmeképek készítése. „Dahlia”, Horea-utca 33. Gr. 31

ELVESZETT Cseh Tiborné névre szóló rendőrségi bejelentési lap és három élelmiszerjegy, pénztárcával és egyéb összegű pénzzel együtt. Bejelentés megtalálása a pénz megtárhatalja, tartalmát pedig adja le. Józsa Béla-utca 34. szám alá vagy a kiadóhivataltba. Gy. 192

MENYASSZONYI ruha, fátylak és koszoru eladása és készítése nagy választékban az Orchideaszal, Dózsa György-utca 22. 6282

HETI LOTO

8 november 15-iki hétfői húz'son két számmal is lehet nyerni, ha nem lesz senkinek sem hármastalálata.

A november 8-iki húzás végleges eredménye:

Kihúzták az urnából a következő számokat:

9 28 32 64 25

Miután a november 8-iki húzásnál nem volt hármastalálat, a tótek lezárul és a

93.782 lejös prémiumot átvitelték a nov. 15-iki húzásra.

Pontos kiszámításáról és időmérésű áruáról a közismert

IOAN TIBREA

Molotov-u 48 alól Molotov-u. 10 alá helyezte át üzletet

Naponta írásban, telefonon, telefonon és személyesen

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy

őzv. Gyulai Gyuláné

szül. Nagyaki Emma

67. életének 77. évében, 1948 november 10-én, délelőtt 11 órakor elhunyt.

Temetése november 12-én, délután 4 órakor lesz Gyulafehérváron, a családi gyászaházban.

A gyászoló család

Polcok, íróasztalokat és székeket keresünk megvételre

Írásbeli ajánlatokat kér a

SOMEŞUL

ÁLLAMI KERESKEDELMI VÁLLALAT

Kolozsvár, Kossuth Lajos-u 5

Slava hirdetés